

Informe de balanç de l'acció de govern del mandat 2016-2019

Pla d'actuació de mandat 2016-2019

Febrer de 2019

Con
nec
tem



Diputació
Barcelona

#DibaOberta

Informe de balanç de l'acció de govern del mandat 2016-2019

Pla d'actuació de mandat 2016-2019

Febrer de 2019



**Diputació
Barcelona**

#DibaOberta

© Diputació de Barcelona

Març de 2019

Edició: Gabinet de Premsa i Comunicació de la Diputació de Barcelona

Índex

1. Introducció.....	5
2. Aposta pels objectius de desenvolupament sostenible	7
3. Estat dels projectes estratègics	9
4. El desplegament dels objectius estratègics en síntesi	22
4.1. Facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible	24
4.2. Impulsar l'estructura productiva local i el foment de l'ocupació	30
4.3. Promoure la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés	34
4.4. Fomentar polítiques socials orientades a la cohesió i la reducció de les desigualtats	38
4.5. Consolidar una Administració pública, transparent i professional, al servei dels governs locals i de la ciutadania.....	43
4.6. Contribuir activament al procés de transició nacional apostant per una Administració local que tingui garantides l'autonomia i la suficiència financera.....	46

1. Introducció

El 15 de juliol de 2015, la Diputació de Barcelona va constituir un nou plenari fruit de les eleccions municipals del 24 de maig de 2015. En aquell moment, la presidenta i l'equip de govern van manifestar de forma expressa la seva voluntat de concretar en un Pla d'actuació de mandat les prioritats que fixaven per als propers quatre anys de govern.

Aquest Pla va resultar d'un intens treball tècnic i un ampli consens polític, i ha facilitat el full de ruta que la Diputació de Barcelona ha seguit durant aquest mandat. Per tant, ha estat l'instrument amb què s'ha dotat la corporació per a explicitar i concretar les prioritats, les estratègies i les grans línies d'actuació que, al llarg de la legislatura, s'han implementat.

El 10 de març de 2016 la Junta de Govern va aprovar el Pla d'actuació de mandat 2016-2019 (PAM) i es va donar compte al Ple el 28 d'abril de 2016. La Diputació de Barcelona va expressar, en la seva visió estratègica, la voluntat d'esdevenir una institució bàsica a l'hora d'articular un nou sistema de governança multinivell, encaminat a conquerir les màximes cotes de llibertat nacional, que situa el benestar de les persones al llarg de tot el cicle vital, la qualitat dels serveis públics i el respecte al medi natural en el centre de la seva acció política, fonamentada en la transparència, el bon govern i la transversalitat.

La presidenta de la Diputació i el seu equip de govern van manifestar el compromís que el Pla fos un instrument obert i permeable, que s'anés adaptant a les circumstàncies canviants dels governs locals i de la ciutadania per tal de ser útil i adequat al llarg dels quatre anys de mandat. És aquest un dels motius pel qual se n'ha realitzat el seguiment anualment.

El primer seguiment es va dur a terme un any després d'aprovar el Pla (el 6 d'abril de 2017). Es va elaborar un balanç de les principals actuacions implementades, i es va valorar el grau d'assoliment dels objectius definits. Alhora, es van analitzar els ajustaments i les millores que, respectant l'essència del Pla, actualitzaven les necessitats i les possibilitats dels governs locals i de la mateixa Diputació. Fruit d'aquest seguiment van incorporar-se als reptes de l'equip de govern i de la corporació tres nous projectes estratègics amb la voluntat de connectar els governs locals i la ciutadania amb el turisme sostenible i responsable (certificació Biosphère), connectar també les persones amb el seu temps educatiu i atreure més públic i aconseguir més participació en els diferents formats culturals amb voluntat integradora. El 27 d'abril de 2017, la Junta de Govern va aprovar el dictamen que proposava modificar el Pla d'actuació de mandat 2016-2019 integrant-hi aquestes millores i aportacions, de manera que es va redactar un nou document. El 25 de maig de 2017 es va donar compte d'aquesta aprovació al Ple.

Seguint el mateix procés, la Junta de Govern de 31 d'abril de 2018 va aprovar el segon seguiment del Pla i el nou Pla d'actuació de mandat 2016-2019, del qual es va donar compte

al Ple el 28 de juny de 2018. Com en el primer seguiment, es va realitzar el balanç de l'acció de govern de l'any 2017 i del quadre de comandament dels indicadors vinculats al marc operatiu del PAM referents a l'annualitat 2017. Complementàriament, es van recollir en un informe d'actualització i millora del Pla ajustaments tècnics i millores per adequar-lo a la realitat vigent de la institució i a les necessitats del món local sobrevingudes, i es va anar actualitzant el Pla des de la seva aprovació.

En el discurs de presa de possessió, Marc Castells, el desè president de la Diputació de Barcelona de la democràcia, va subscriure el Pla d'actuació de mandat que va encapçalar la presidenta Mercè Conesa. En la seva renúncia, la presidenta va afirmar que l'acció de govern es va concretar en el PAM posant la transparència i el diàleg com a motor per a treballar amb coherència, tenint per objectius permanents l'equilibri territorial, l'atenció a les persones i el desenvolupament econòmic.

Ara, en el marc del tercer seguiment del Pla, amb una mirada àmplia de la legislatura atès que es situa en els darrers mesos del mandat actual, s'ha realitzat aquest Informe de balanç amb l'objectiu de retre comptes de l'acció de govern i sintetitzar les principals actuacions realitzades en els últims anys. Mantenint l'estructura dels seguiments anteriors, el document consta de dues parts: la primera considera els fets més rellevants vinculats amb els projectes estratègics del Pla, integrant també el balanç que els responsables de la seva execució han realitzat, i la segona, els vinculats amb els objectius estratègics. També es fa una referència als recursos econòmics que la Diputació de Barcelona ha destinat a la implementació d'accions concretes per tal d'assolir els objectius definits al Pla.

2. Aposta pels objectius de desenvolupament sostenible

L'any 2015, l'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar el document «Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible», que conté 17 objectius de desenvolupament sostenible (ODS) i 169 fites que les nacions que la subscriuen, entre elles Espanya, es comprometen a assolir entre el 2016 i el 2030.

Des del primer moment, la Diputació ha assumit de forma decidida el paper d'actor clau en l'aposta per l'Agenda 2030 per al desenvolupament sostenible, i dona suport als ens locals de la demarcació en el desplegament i localització dels ODS. Entre altres iniciatives per desenvolupar aquesta línia de treball, la Diputació ha contribuït activament a la redacció de l'informe «Cap a la localització dels ODS» que es va presentar en el marc del VI Fòrum Polític d'Alt Nivell sobre Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides. Aquest treball recull els avenços en la implementació dels ODS per part dels governs locals i regionals de més de 61 països. Per altra banda, la corporació acompanya els governs locals en la implementació dels ODS i en el seu alineament amb els plans de mandat amb recursos específics integrats en el Catàleg de Serveis que la Diputació ofereix als ens locals de la seva demarcació.

Per reforçar la importància dels governs locals en la implementació dels ODS, la presidenta, Mercè Conesa, va realitzar diferents intervencions en diversos fòrums internacionals, amb el suport i el compromís de l'ONU, on va reclamar que es potenciï el rol dels governs locals per afavorir un desenvolupament equilibrat, sostenible i equitatiu. És evident que el paper que juguen els governs locals és essencial per a la consecució de l'Agenda 2030, tant pel seu rol d'implementació com perquè esdevenen el millor nivell de govern per a vincular els objectius globals amb la ciutadania, i fer possible així un canvi cultural real en la societat.

Però la Diputació també és un actor rellevant en l'entramat institucional que pot contribuir a la promoció de noves aliances per a avançar en la implementació de polítiques públiques locals alineades amb els ODS. En aquest sentit, la corporació ha participat recentment en la constitució de l'Assemblea Urbana de Catalunya, l'òrgan col·legiat encarregat de formular i validar els treballs per a elaborar l'Agenda Urbana de Catalunya, sorgida com a resultat dels ODS. També s'ha iniciat el camí per a situar aquests objectius en la columna vertebral de l'acció de la institució perquè, a poc a poc, s'integrin en el treball quotidià. Per això, el 2018 s'ha començat a alinear els ODS amb el Pla d'actuació de mandat 2016-2019, així com també diverses polítiques sectorials de la Diputació. Aquest procés d'alineament no implica vincular totes les línies estratègies ni tots els projectes estratègics definits al PAM i als plans sectorials, sinó que s'aniran treballant les línies i els projectes que interressi capitalitzar, que tinguin un vincle clar amb la nova Agenda i que es puguin mesurar d'acord amb el sistema de seguiment i de reporting fixats per la comunitat internacional. Aquest procés també

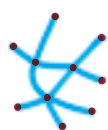
permetrà identificar les actuacions que en aquest àmbit duen a terme les diferents àrees de la Diputació de Barcelona i començar a coordinar-les. De fet, el Pla d'actuació de mandat de la Diputació de Barcelona incorpora, explícitament o implícitament, l'essència d'aquests 17 ODS en els seus objectius i projectes estratègics i en les principals línies d'actuació que impulsa, i deixa palesa la integritat de l'Agenda 2030 i el seu lligam amb les competències i les prioritats dels governs locals.

En els darrers anys la Diputació ha realitzat diferents accions de sensibilització, de comunicació i de formació sobre els ODS per integrar-los en tots els àmbits i a les persones que formen part de la corporació, a partir d'un objectiu compartit que, a partir de les eleccions de maig de 2019 quedarà en mans del proper equip de govern: treballar perquè en el proper mandat l'alineament entre el Pla d'actuació de mandat i els objectius de desenvolupament sostenible sigui més estret i aconseguir que els recursos de la corporació estiguin orientats amb aquests objectius globalment acceptats per transformar el món.

Tot seguit, es presenta una síntesi de les principals actuacions desenvolupades en el marc dels projectes estratègics que, durant aquest mandat, la Diputació de Barcelona s'ha proposat dur a terme. Aquests projectes constitueixen un dels elements amb què es dota la Diputació de Barcelona per a concretar alguns dels reptes que proposen els 17 objectius de transformació del nostre món.

3. Estat dels projectes estratègics

Dels quinze projectes estratègics definits al PAM, a continuació se n'expliquen breument els objectius i les principals actuacions del mandat 2016-2019.



Connectem les carreteres amb la tecnologia: fibra òptica en les carreteres

L'objectiu d'aquest projecte estratègic és desplegar canalitzacions buides al llarg de la xarxa de carreteres de la Diputació de Barcelona aprofitant-ne el manteniment ordinari, amb la finalitat de promoure i facilitar el desplegament de xarxes de fibra òptica d'operadors privats que permetin a tota la població accedir a les xarxes digitals en igualtat de condicions, amb independència del lloc de residència o d'activitat econòmica, prestant una atenció prioritària a les zones de baixa densitat, on l'activitat dels operadors és escassa. Aquesta iniciativa es duu a terme en coordinació amb la Secretaria per a la Governança de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació de la Generalitat de Catalunya, responsable de fixar les prioritats de desplegament d'acord amb el Pla d'estesa de la banda ampla a Catalunya.

Durant el mandat s'han dut a terme les diferents fases concatenades que possibiliten la seva realització. Primer es van recollir les necessitats de provisió de banda ampla al territori per planificar i dissenyar el projecte, i es van concretar els esforços tècnics i econòmics requerits per tal que la xarxa de fibra òptica a Catalunya respongui a una estratègia de configuració d'una xarxa connexa que progressivament pugui respondre als requeriments de les noves «carreteres intel·ligents». L'any 2017 es va redactar i aprovar el projecte constructiu de revestiment de cunetes i millora de marges en diverses vies de la xarxa de la Diputació que permetran desplegar les canalitzacions destinades a fibra òptica, dividit en 9 lots. Posteriorment, es va iniciar la contractació que el 2018 es va licitar i adjudicar per iniciar les obres a la xarxa de carreteres de la Diputació, que acabaran de desplegar-se el 2019.

La gestió d'aquesta nova xarxa anirà a càrrec del Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat (CTTI), que també durà a terme la instal·lació d'un cable de fibra òptica pública en tota la xarxa i n'assumirà els costos de manteniment, segons l'acord entre aquesta entitat i la Diputació de Barcelona, la qual serà la titular de la infraestructura destinada al pas de la fibra òptica. El conveni també preveu la creació d'una comissió estratègica i una de tècnica que en farà el seguiment, així com un balanç anual de despeses i ingressos d'explotació.

El projecte s'ha presentat als diferents alcaldes de la demarcació afectats: abasta 55 municipis, 178.540 habitants potencials i 252 km de xarxa, i té una inversió global prevista de gairebé 19 M€, per incrementar un 55 % la connectivitat municipal, xifra que implica passar de 106 a 161 municipis amb cobertura.

Els principals avantatges de les obres que impulsa la Diputació de Barcelona són que soterrar el cablejat de fibra òptica permet una millor protecció física i, especialment, en cas d'inclèmencies meteorològiques. A més, també es busca la millora del drenatge de la carretera, de la seguretat viària dels vorals, de la durabilitat del ferm i la reducció dels costos de manteniment.



Connectem el territori amb l'energia verda: biomassa i energies renovables

L'objectiu d'aquest projecte estratègic és desenvolupar la producció local d'energia renovable per tal de reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. Alhora, es pretén incentivar la producció de l'estella forestal per a usos tèrmics en edificis i equipaments municipals, i com a eina de prevenció d'incendis, en el marc d'una estratègia de gestió forestal sostenible de quilòmetre zero.

En aquests darrers quatre anys la Diputació ha donat suport tècnic i econòmic als governs locals per a la implementació d'energies renovables, atès que es comptava amb el finançament del fons FEDER per a projectes de foment de la biomassa i s'havia sol·licitat també el FEDER fotovoltaica d'autoconsum a la línia Projectes Singulares d'IDEA (que es confirmarà properament). Amb aquests fons s'estan cofinançant una part important dels projectes portats a terme en els diversos equipaments municipals, amb un pressupost global de 7,75 M€, dels quals la Diputació ha aportat 5,5.

Amb aquest projecte estratègic s'acompleixen els compromisos ambientals locals definits al Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia amb mecanismes concrets, s'impulsen diverses fonts d'energia renovable (biomassa, fotovoltaica, etc.) amb actuacions cofinançades (amb fons FEDER i d'altres administracions). A més, es genera un estalvi econòmic, una millora ambiental, un increment de la seguretat en el subministrament energètic i una disminució en la dependència energètica dels ens locals.

Cal destacar que l'any 2017 la Diputació de Barcelona es va adherir al Clúster de la Biomassa de Catalunya, associació sense ànim de lucre que representa el sector professional de la biomassa al nostre país, i té com a objectiu el foment d'un ús sostenible de l'energia de la biomassa catalana.

Les fites que establia aquest projecte per a aquest mandat eren actuar en 100 edificis municipals i aconseguir més de 9,4 GWh de producció d'energia renovable, si hi incloem l'energia fotovoltaica d'autoconsum i la solar tèrmica. A hores d'ara, ambdues fites s'han acomplert àmpliament, atès que ja s'ha actuat a 114 edificis i equipaments públics i s'ha aconseguit produir 25,08 GWh.



Connectem els espais naturals amb el benestar de les persones: Vies Blaves Barcelona

El projecte Vies Blaves Barcelona consisteix en la connexió dels eixos troncats d'una futura xarxa estructurada de camins i senders de la demarcació de Barcelona, seguint el model Green Way europeu. Té l'objectiu d'impulsar el turisme d'interior, el lleure saludable i el desenvolupament econòmic i social del territori, per a fer transitables les lleres dels rius Llobregat i els seus afluents: l'Anoia i el Cardener.

Atès que connectarà la muntanya i el litoral, des dels Pirineus fins a Barcelona i el delta del Llobregat, es tracta d'un projecte de gran abast, pioner al sud d'Europa, que passarà per 58 municipis, set comarques i del qual se'n beneficiaran més de 5 milions de persones. Impulsat per la Diputació de Barcelona amb el suport de la Generalitat de Catalunya, el projecte de les Vies Blaves convertirà en transitables per a vianants i vehicles no motoritzats 243 quilòmetres paral·lels als rius. El pressupost inicialment previst de les Vies Blaves era de 25 M€, però amb els treballs realitzats actualment passa a tenir un pressupost aproximat de 50 M€, que anirà a càrrec de la Diputació de Barcelona.

Inicialment, es preveia que a finals del mandat es disposaria de tots els projectes necessaris, i s'hauria executat entre el 60 % i el 80 % de cada eix de les Vies Blaves del Llobregat, l'Anoia i el Cardener, atès que la previsió era tenir-ho acabat el 2020. Actualitzant les dades i veient l'envergadura del projecte, aquesta previsió variarà i el projecte s'estendrà al proper mandat. A finals d'aquest mandat es preveuen deixar acabades, aproximadament, el 70 % de les redaccions dels projectes.

Durant el mandat 2016-2019 s'han dut a terme accions de comunicació i difusió del projecte pel territori, i també les tasques administratives necessàries per a començar la redacció i posterior execució del projecte. Cal destacar especialment la presentació de l'avanç del Pla director urbanístic (PDU), en coordinació amb la Generalitat de Catalunya, i el disseny del conveni tipus amb els ajuntaments i els consells comarcals implicats. L'aprovació inicial del PDU de les Vies Blaves es preveu per al primer semestre de 2019. Per tal de coordinar tots els treballs, s'ha posat en marxa una comissió de seguiment amb representants de la Generalitat, de la Diputació i de l'equip redactor. Finalment, s'ha engegat la redacció dels projectes executius de les tres branques de les Vies Blaves per tal que avancin en paral·lel al PDU.

Amb aquest projecte es recuperaran camins històrics; es crearan noves possibilitats de connexió entre els municipis, amb punts de serveis, i es rehabilitaran elements patrimonials i paisatgístics. Per tant servirà com a eina de dinamització turística i com a marc urbanístic i territorial per a descobrir i posar en valor el patrimoni natural, cultural i paisatgístic situat al llarg de les lleres dels tres rius.

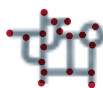


Connectem la població amb el servei de teleassistència: Servei Local de Teleassistència

El servei de teleassistència ha esdevingut un servei emblemàtic de la corporació per a garantir la seguretat i donar tranquil·litat i acompanyament a les persones en situació de risc per factors d'edat, fragilitat, solitud o dependència. És un dels serveis socials amb més implementació territorial: dona cobertura a gairebé el 30 % de la població major de 80 anys i a més del 10 % dels majors de 65.

En aquest mandat, l'esforç s'ha centrat en l'ampliació de la cobertura per a arribar als 100.000 usuaris al 2020, i en la implementació de nous dispositius tecnològics i de seguretat per a una atenció més personalitzada: dels 7.500 existents a inicis de mandat, passaran a 20.300. Tot plegat, amb un pressupost anual de 12 M€, cofinançats al 50 % amb els ajuntaments.

Durant el mandat, s'ha posat en marxa el nou model i pla operatiu d'atenció a emergències amb unitats mòbils al territori, que ha permès passar d'11 a 29 vehicles, la qual cosa ha millorat l'atenció a les emergències i ha incrementat les tasques de prevenció. També s'ha creat una nova guia d'ús del servei, adaptada als criteris de lectura fàcil per als usuaris, i s'ha apostat per la prevenció com a àmbit clau del servei a través de programes específics (per exemple Parlem de...) i del protocol de prevenció, detecció i actuació davant de maltractaments. Complementàriament, s'han ampliat notablement els dispositius de seguretat i prevenció de riscos a la llar i sobre la salut de la persona. Finalment, també cal destacar la posada en marxa del model Resposta Eficient de Teleassistència (RET), amb dispositius de teleassistència avançada, que permeten personalitzar i adaptar els serveis prestats en funció dels riscos i de les necessitats de cada usuari. Així, s'ha fet un salt qualitatiu en el servei (centrat en la persona, l'eficiència i l'aposta tecnològica), i també quantitatiu, incrementant gairebé un 11 % dels usuaris en els darrers 8 anys.



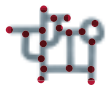
Connectem la tecnologia amb les persones (I): Smart Region

El projecte Smart Region té l'objectiu de garantir l'equitat en l'accés als sistemes avançats de gestió de la informació a tots els municipis de la demarcació de Barcelona, mitjançant una plataforma electrònica comuna.

En aquest mandat s'han definit dues prioritats en el marc d'aquest projecte: d'una banda, consolidar la plataforma i el seu funcionament, amb un primer grup de municipis que han pogut utilitzar-la (el 50 % dels que tenen entre 40.000 i 400.000 habitants, tot i que actualment ja se supera aquest percentatge i es preveu que a finals de mandat arribi a ser del 69 % atès l'interès manifestat), i d'altra banda, començar a integrar solucions verticals, és a dir específiques d'un servei municipal, ja existents en els àmbits de l'eficiència energètica en edificis públics, l'enllumenat i el rec. En aquest cas, cada municipi ha assolit un grau de maduresa diferent en cada una d'aquestes solucions verticals.

De les diferents actuacions realitzades durant el mandat, cal destacar especialment la construcció d'una plataforma tecnològica de ciutat intel·ligent per als diferents municipis de la demarcació de Barcelona (SaaS, Software as a Service), reconeguda per totes les administracions en el Pacte Nacional per a la Societat Digital, que permet, d'una banda, implementar solucions intel·ligents en totes les funcionalitats disponibles de forma independent i autònoma i, de l'altra, compartir recursos, informació i experiències. També s'han fet accions de difusió del coneixement sobre l'àmbit Smart entre els municipis de la demarcació i en fòrums internacionals, i s'han consolidat dinàmiques de treball de la comunitat Smart Region. Precisament per les sinèrgies creades mitjançant aquesta comunitat i l'experiència multimunicipal generada pels projectes Smart, la Diputació coordina l'àmbit de territori intel·ligent dins el Pacte Nacional. Per últim, cal esmentar l'oferta normalitzada de diferents recursos en l'àmbit de territori intel·ligent als municipis de la demarcació, en el marc del Catàleg de Serveis de la Diputació de Barcelona.

A mitjà i llarg termini, es tracta de contribuir a un millor aprofitament d'aquestes eines tecnològiques a fi de donar suport als processos de transformació urbana encaminats a millorar la sostenibilitat, l'eficiència i la participació. En síntesi, s'aposta per realitzar la inversió tecnològica que millori la qualitat, l'eficiència i la gestió dels serveis públics locals per tal de millorar la qualitat de vida de les persones i connectar els territoris.



Connectem la tecnologia amb les persones (II): BiblioLAB

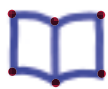
BiblioLab és un programa de la Xarxa de Biblioteques Municipals (XBM) orientat al desenvolupament de projectes singulars que converteixen les biblioteques municipals en agents actius en la creació de noves formes de producció de coneixement a través de l'experimentació, els mètodes innovadors i els entorns col·laboratius oberts a la ciutadania.

La naturalesa estratègica d'aquest projecte, que durant el mandat actual s'ha materialitzat en 25 projectes i 2 laboratoris de creació que se sumen a l'experiència del Library LivingLab de Volpelleres, rau en el seu potencial a mitjà i llarg termini per a contribuir a repensar el paper de les biblioteques i la xarxa de lectura pública a la societat del coneixement. Les nostres biblioteques tenen el repte d'esdevenir agents proactius en la promoció de noves formes de creació del coneixement cívic i comunitar. Mitjançant la promoció del BiblioLab es desenvolupen experiències, pràctiques i mètodes de gestió i dinamització que posteriorment es poden transferir a la XBM. Precisament l'any en què es va celebrar el centenari de les primeres biblioteques públiques, es va destacar el BiblioLab com un pas endavant de les biblioteques utilitzant el vessant social de la tecnologia.

Durant aquest mandat s'ha presentat aquest projecte i s'ha creat la Comissió BiblioLab, que esdevé l'òrgan consultiu i de coordinació que té per missió desenvolupar i donar suport a accions BiblioLab. Està constituït per representants de l'Administració local, entitats i altres especialistes. També s'han posat en marxa les comissions temàtiques i s'han establert aliances i convenis amb institucions per al desenvolupament d'accions conjuntes.

Concretament, durant aquesta legislatura, s'han programat tallers BiblioLab, més de 700 activitats puntuals que fomenten la creativitat i l'adquisició de coneixements mitjançant

l'experimentació a tots els municipis amb biblioteques de la demarcació i als 10 bibliobusos, i s'han creat BiblioLabs portàtils especialitzats en les diferents temàtiques que itineraran per les biblioteques de la XBM, reforçades pel programa de dinamització corresponent. També cal destacar els projectes d'innovació participativa, 3 projectes pilot BiblioLab desenvolupats en 10 municipis, que promouen també la participació ciutadana i la innovació social. Finalment, s'ha convocat un programa d'ajuts econòmics per al desenvolupament de projectes municipals de creació i experimentació, transferibles en la mesura del possible, que han derivat en 18 projectes que s'estan executant en les biblioteques de 33 municipis. Altres accions rellevants d'aquest projecte realitzades en aquest mandat han estat la sensibilització i les accions de formació per al personal de les biblioteques de la XBM.



Connectem la ciutadania amb l'educació, la cultura i la cohesió social: Pla de xoc contra la pobresa

El Pla de xoc contra la pobresa, distingit el 2018 amb un dels guardons del III Premi de Bones Pràctiques Regionals que convoquen l'Organització de Regions Unides (ORU Fogar) i el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament (PNUD), té l'objectiu de reduir la pobresa i les desigualtats, i garantir les necessitats bàsiques de la ciutadania en els àmbits on es pot veure més afectada per la crisi econòmica, com ara l'habitatge, l'alimentació i els subministraments. El Pla planteja reduir el nombre de desnonaments per impagaments d'hipoteca i de lloguer, millorar l'eficiència energètica, reduir la despesa en subministraments bàsics de les llars amb pobresa energètica, garantir un cistell alimentari bàsic i, a partir d'una perspectiva integral, enfortir el treball en xarxa entre la Diputació, els ajuntaments i les entitats del tercer sector social de la demarcació.

En aquest mandat s'han augmentat els recursos atorgats als municipis i als consells comarcals de la demarcació per a finançar la prestació de serveis socials i activitats que permetin la lluita contra la pobresa. També s'han subvencionat prop de 100 projectes d'inserció sociolaboral amb entitats del tercer sector social, i s'ha aconseguit que un 40 % dels participants aconseguixin ocupació. El Servei d'Intermediació de Deutes de l'Habitatge s'ha desplegat a tot el territori amb 40 oficines, es dona cobertura als 306 municipis que ho han sol·licitat, i s'han resolt amb èxit un 56 % de les intermediacions. Cal destacar la constitució d'un grup de treball transversal de coordinació del programa d'auditories de pobresa energètica amb l'Oficina d'Habitatge, el Servei de Medi Ambient i la Gerència de Serveis Socials, i el lliurament del primer informe d'avaluació del programa fet per la Universitat Pompeu Fabra. Cal dir, que el 95 % de les llars del programa d'auditories de pobresa energètica han reduït la despesa de subministraments bàsics sense reduir la seva qualitat de vida. D'altra banda, també cal esmentar l'elaboració d'una guia pràctica per a sol·licitar i utilitzar la targeta moneder d'impacte social i ampliar-la als àmbits de la farmàcia, l'òptica i el material escolar. En aquest cas, el 95 % de les persones usuàries de la targeta moneder accedeixen a aliments frescos.

Finalment, pel que fa als projectes tècnics d'inclusió social, s'ha transformat el model d'atenció a les necessitats alimentàries i d'allotjament d'urgència cap a un model de dret a l'ali-

mentació i a l'accés a l'habitatge en situacions d'urgència. A més, el 85 % dels projectes de suport a la inclusió social han potenciat el treball transversal dins l'ens local.

Totes aquestes iniciatives que aglutina el Pla de xoc contra la pobresa de la Diputació de Barcelona possibilita generar un impacte directe en famílies en situació de vulnerabilitat social i contribueix a garantir la cobertura de necessitats bàsiques, donant eines i recursos als ens locals per atendre les situacions d'emergència social des d'una perspectiva preventiva i generant estratègies cooperatives i de coresponsabilitat per donar resposta a les necessitats socials des de l'àmbit local.



Connectem els ciutadans amb les oportunitats de futur (I): plans locals d'ocupació

És un projecte per oferir oportunitats laborals a persones en situació d'atur mitjançant la combinació de mesures paliatives, de creació directa d'ocupació per part dels ens locals, amb mesures preventives (més estratègiques), a mitjà i llarg termini, de qualificació professional i foment de la contractació per part de les empreses del territori en un moment en què l'atur és una de les principals preocupacions de la ciutadania i dels govern locals que la representen.

El projecte parteix d'una concepció integral d'aquestes mesures, que alhora és flexible i adaptable a les característiques de cada territori. Així mateix, pretén incrementar les probabilitats que les persones desocupades trobin feina i que la mantinguin a mitjà i llarg termini per a afavorir l'ocupabilitat i superar la noció més clàssica dels plans d'ocupació, circumscrits exclusivament a una contractació directa, temporal i a curt termini. Finalment, una tercera diferència amb els plans anteriors és la participació activa del teixit productiu. En el període 2016-2019, s'han destinat globalment 120 M€.

En aquesta nova línia, es va aprovar un Programa de foment de l'ocupació de caràcter plurianual (2017-2018), dotat amb un pressupost de 60 M€, que promou l'ocupabilitat mitjançant la formació i la contractació de més durada, i la cerca de sinergies amb l'empresariat, potenciant la col·laboració públicoprivada. La finalitat és promoure una contractació estable i aportar una ocupació de més qualitat. L'any 2018 la cobertura territorial dels ajuts arriba al 94 % de la demarcació.

Els principals resultats esperats en finalitzar el mandat d'aquest projecte és haver aconseguit ocupar 9.500 persones per part dels ens locals, millorar la qualificació professional de 8.000 persones i que empreses de la demarcació hagin contractat 400 persones. Tot plegat ha aconseguit millorar les oportunitats laborals d'una part de les persones del territori en situació d'atur.



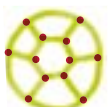
Connectem els ciutadans amb les oportunitats de futur (II): clàusules socials per a l'ocupació

Les administracions públiques, gràcies al seu poder de compra i contractació, poden actuar com a motor de canvi de les economies d'escala de productes i serveis amb valors socials afegits. En aquesta línia, el Decret de la Presidència de 8 d'abril de 2016 de la Diputació de Barcelona ha aprovat una instrucció de la integració de clàusules socials en la contractació, un instrument per als gestors de la contractació que, entre d'altres aspectes, permet que les persones amb dificultats d'inserció social puguin tenir una ocupació de qualitat.

El juny del 2017, el Ple de la Diputació de Barcelona va donar compte de l'aprovació del recull de clàusules contractuals de caràcter social de la corporació. Aquesta eina permet la inclusió d'aspectes socials i ètics en la contractació. L'impuls a aquest projecte es converteix en un instrument de promoció de polítiques públiques i, a partir de la incorporació d'aquests aspectes en els contractes formalitzats per la Diputació de Barcelona, s'incentiva la inserció sociolaboral de persones en risc d'exclusió social, la promoció de la qualitat i estabilitat de l'ocupació, la millora de la capacitació professional, la conciliació de la vida familiar i laboral, la igualtat de gènere i de lesbianes, gais, bisexuals, transsexuals i intersexuals, l'ús del llenguatge i imatges no sexistes, i la millora de la seguretat i la salut laborals.

Durant el mandat 2016-2019 la Diputació de Barcelona ha fet més de 350 contractes que incorporen clàusules socials en els plecs, i s'han fet contractes per un import de més de 2 M€ amb empreses que ocupen persones de col·lectius especialment vulnerables mitjançant la reserva social.

La nova Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, per la qual es trasposen a l'ordenament jurídic espanyol les directives del Parlament Europeu i del Consell Europeu 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, ha contribuït decisivament a que, al final del mandat, la Diputació incorpori clàusules socials en la contractació en tots els àmbits funcionals.



Connectem la població amb la pràctica esportiva: pràctica esportiva i dinamització de l'esport als municipis

El projecte «Connectem la població amb la pràctica esportiva» posa l'accent en la dimensió social de l'esport, perquè pretén incidir en el vessant saludable, educador i integrador de l'esport local com a eina per a la millora de la qualitat de vida, la salut, els valors i la integració social de la ciutadania de la demarcació de Barcelona. Aquest objectiu s'ha desplegat mitjançant el suport a activitats esportives de caràcter integrador i educador, i amb una xarxa d'equipaments esportius locals de qualitat, tant convencionals com al medi natural, per fer arribar a tota la ciutadania la pràctica esportiva al llarg de tota la vida.

Per portar-ho a terme, durant el mandat s'han atorgat beques als ens locals adreçades a facilitar la pràctica fisicoesportiva de persones en risc d'exclusió social i s'han conveniat acords amb entitats sense ànim de lucre per a desenvolupar programes esportius inclusius

als municipis de la demarcació. Així mateix, s'ha promocionat la pràctica esportiva de la ciutadania amb ajuts als ens locals com també l'economia del territori donant suport a esdeveniments esportius de caràcter extraordinari. Per millorar el manteniment i l'eficiència dels equipaments esportius municipals s'ha dissenyat un programa complementari específic, que ha rebut una gran demanda, i s'ha realitzat una diagnosi de la xarxa territorial de camins esportius per facilitar la pràctica esportiva que resta pendent de condicionar.

Cal destacar també algunes accions puntuals, però amb un important impacte, que s'han portat a terme en aquests darrers anys, com la renovació del conveni marc amb la Generalitat de Catalunya, amb cinc eixos de col·laboració (equipaments i activitats esportius, formació de tècnics, recerca i projecció internacional), que representa un treball conjunt i coordinat de les dues institucions amb un efecte multiplicador en benefici de la ciutadania i de l'optimització d'esforços. La celebració del Congrés de l'Esport Local l'any 2017 va realçar el rol de l'esport local, amb una gran participació del sector. Finalment, en els darrers anys els cercles de comparació intermunicipal dels serveis d'esports han constatat un increment en la oferta de places d'activitats esportives, que han arribat a 248 per cada 1.000 habitants l'any 2017.

La cobertura territorial del suport que ha prestat la Diputació a equipaments esportius l'any 2018 va ser de gairebé el 87 %, mentre que en el cas de les activitats esportives, aquest suport va superar el 99 % dels municipis. En ambdós casos, se superen els objectius fixats per a l'any 2019.

Connectem el món local amb la transparència, el bon govern, la innovació democràtica i l'accés a la informació: transparència i bon govern

El projecte consisteix a vertebrar una xarxa de governs locals transparents a la demarcació de Barcelona, a partir del lideratge de la Diputació i la cooperació i assistència que ofereix als ajuntaments i als consells comarcals per a garantir el desplegament de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de transparència, accés a la informació i bon govern, i esdevenir una referència de govern obert a escala europea.

En aquest àmbit, durant aquest mandat, cal destacar la gestió de la publicació al Portal de transparència de la Diputació de les obligacions de publicitat activa, en les quals s'ha assolit un ampli compliment, i la posada en marxa del Portal de dades obertes. S'ha aprovat el Codi de bon govern i qualitat institucional de la Diputació de Barcelona, que estableix els principis i compromisos que ha d'assumir la corporació. També cal remarcar l'adaptació del model de Codi de conducta dels alts càrrecs de la Xarxa de Governants Transparentes (XGT) per a elaborar i aprovar el Codi de conducta dels càrrecs i personal directiu professional de la Diputació de Barcelona. Durant aquests anys, la XGT ha desplegat activitats de suport als ens locals que han facilitat que la pràctica totalitat dels ajuntaments de la demarcació comptin amb un portal de transparència. També s'ha aprovat el model de col·laboració en matèria de transparència amb les entitats del sector públic de la Diputació i, finalment, s'ha

desplegat un sistema d'accés a la informació pública de la Diputació de Barcelona a través del formulari de sol·licitud disponible a la Seu electrònica.

En els propers anys, caldrà continuar treballant en aquest projecte per a garantir el compliment de les exigències de la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern, especialment pel que fa a la qualitat i reutilització de la informació. S'ha fet un primer pas molt important per garantir el compliment, però cal un treball intens per a millorar i consolidar les estratègies i actuacions que comportin un canvi cultural que permeti assegurar una transparència efectiva en termes ciutadans i el bon govern de la corporació.

Igualment, per tal que la Diputació de Barcelona i la resta d'ens locals puguin esdevenir administracions de referència en el terreny del govern obert, cal continuar apostant per una estratègia integrada que aglutini la transparència, l'accés a la informació, les dades obertes i l'administració digital, en el marc de la modernització de les administracions locals a l'era digital.



Connectem amb el procés de construcció d'un país nou: autonomia i suficiència financera dels governs locals

Aquest projecte presta assistència econòmica als governs locals de la demarcació i, d'aquesta manera, fa efectiu el principi d'autonomia local alhora que garanteix la suficiència financera dels governs locals. Així, es vol donar resposta a la manca de recursos econòmics que tenen els ens locals per a prestar serveis i finançar les seves inversions, mitjançant aportacions econòmiques i l'accés al crèdit dels governs locals de l'àmbit competencial de la Diputació de Barcelona.

L'objectiu del desenvolupament integral dels governs locals, a través de la cooperació econòmica que considera i respecta el principi de diferenciació, s'articula principalment a través del Pla Xarxa de Governos Locals 2016-2019. Aquest pla desplega la política d'assistència i cooperació mitjançant les meses de concertació, el Catàleg de serveis i els diversos programes complementaris impulsats durant tot el mandat.

Cal destacar també dos instruments emblemàtics de cooperació financera amb els governs locals de la demarcació que comparteixen l'objectiu de garantir la suficiència financera local: el Programa de crèdit local i la Caixa de crèdit. En el primer cas, es pretén facilitar crèdits per a finançar inversions en obra nova i per a l'establiment de serveis públics en les millors condicions possibles. En aquests crèdits la Diputació concerta els serveis amb una entitat financera i subsidia part de la càrrega financera de l'endeutament. Durant el mandat, s'han signat crèdits amb 90 ajuntaments, s'han gestionat 196 expedients en els quals s'han signat préstecs per un valor de 408.317.808 euros. La subvenció atorgada per la Diputació de Barcelona ha estat de 16.401.041 euros. La Caixa de crèdit és un instrument de cooperació local de la Diputació de Barcelona que té per objecte l'atorgament de crèdits als ajuntaments, entitats municipals descentralitzades i mancomunitats de la demarcació per a finançar inversions relacionades amb obres, serveis o activitats de la seva competència. Durant el mandat, s'han concedit préstecs a 117 municipis per un import de 36.220.055 euros.

Finalment, la Diputació dona suport econòmic als consells comarcals de la demarcació per a cobrir la insuficiència de recursos líquids disponibles per a atendre les seves despeses, mitjançant l'aprovació anual del Programa d'operacions de tresoreria per a consells comarcals, aprovat en diferents Plens i dotat amb 40 M€ en el mandat.



Connectem amb el turisme sostenible i responsable: Biosphere

L'objectiu d'aquest projecte, integrat al PAM l'any 2017, és facilitar un procés d'alineament de les empreses i els serveis turístics de les comarques barcelonines per tal de promoure'ls com una destinació turística sostenible i responsable, d'acord amb els estàndards internacionals.

L'any 2017, l'Institut de Turisme Responsable, un organisme vinculat a la UNESCO i soci de l'Organització Mundial del Turisme i del Global Sustainable Tourism Council, va atorgar a la Diputació de Barcelona i a les tres marques turístiques de la demarcació —Costa Barcelona, Paisatges Barcelona i Pirineus Barcelona— la certificació Biosphere, com a destinació turística sostenible. Es tracta d'una certificació pionera basada en els 17 objectius de Desenvolupament Sostenible de Nacions Unides integrats en l'Agenda 2030. L'any 2018, en el marc de la Fira Internacional de Turisme Futur, la Diputació va participar en la primera reunió de totes les destinacions sostenibles del món amb el segell Biosphere Responsible Tourism.

Durant el mandat s'ha desplegat la nova metodologia elaborada en col·laboració amb la Cambra de Comerç de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Institut de Turisme Responsable. L'objectiu és crear un distintiu de compromís per la sostenibilitat turística, Compromís per la sostenibilitat Biosphere, a partir de la Certificació Biosphere, i fomentar les bones pràctiques de les empreses turístiques i de serveis en gestió sostenible. Aquest reconeixement ja l'han rebut 245 empreses i serveis de la demarcació i ha comptat amb el guardó dels XXXIV Premis Alimara l'any 2018, i es preveu estendre significativament en els propers anys a més empreses.

També cal destacar que l'any 2017 els parcs del Garraf, Olèrdola i el Foix, de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona, han obtingut el certificat d'espais naturals amb la Carta Europea de Turisme Sostenible (CETS), que atorga la Federació Europarcs. La Carta acredita que aquests espais garanteixen un ús turístic compatible amb la conservació del territori, que minimitza els impactes negatius i contribueix al desenvolupament econòmic local. D'altra banda, deu empreses de serveis turístics del Parc Natural del Montseny han renovat la certificació de la CETS.



Connectem les persones amb el seu temps educatiu

Aquest nou projecte estratègic neix el 2017 amb el propòsit de construir projectes educatius locals que connectin els centres educatius, les entitats i els recursos de l'entorn per a la millora de l'èxit educatiu, d'acord amb el model d'educació a temps complet. Pretén reforçar de forma innovadora les capacitats necessàries dels centres educatius i dels ens locals per

a desenvolupar el model d'educació a temps complet, mitjançant la creació de xarxes de centres educatius municipals que els proporcionin serveis, recursos, espais de formació i d'intercanvi d'experiències, i l'oferta de més i millors oportunitats educatives, d'aprenentatge i desenvolupament personal en condicions d'equitat.

Durant el mandat, s'ha formalitzat l'Aliança Educació360 per a l'educació a temps complet, a la qual s'han adherit 120 entitats de la comunitat educativa amb perfils diversos. Aquest nou marc conceptual, impulsat per la Fundació Jaume Bofill, la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica i la Diputació de Barcelona, pretén que el model educatiu a Catalunya promogui i integri les oportunitats educatives extraescolars i comunitàries i en garanteixi l'equitat d'accés en clau local. El nou model va ser presentat al XXVII Fòrum Local d'Educació, l'any 2018. També s'han desenvolupat diversos espais d'intercanvi, trobada, difusió i comunicació que han permès compartir el relat comú sobre aquest nou model, i s'ha posat en marxa el funcionament del web, el butlletí i altres mitjans de comunicació i difusió del projecte. Alhora, s'han desenvolupat projectes pilot d'acord amb el model d'educació a temps complet en deu ens locals de la demarcació, que permeten contrastar i implementar el model de treball amb la intenció d'estendre'l.

Paral·lelament, s'ha constituït la Xarxa d'Escoles d'Educació Especial (inicialment integrada per nou centres de sis ajuntaments) i la Xarxa d'Escoles Municipals de Música i Arts (constituïda per 122 centres, amb més de 30.000 alumnes de més de 100 municipis de la demarcació); s'han integrat 152 centres municipals a les xarxes de centres educatius, i s'han realitzat 290 activitats educatives, amb la participació de més de 16.700 persones.



Connectem més públics més participació

Des del vessant cultural, és estratègic promoure la universalització de l'accés a la cultura, mitjançant una estratègia integral per a atreure nous públics, fidelitzar-los i fomentar la participació activa a la vida cultural local. D'aquesta manera, l'any 2017 neix el projecte estratègic «Més públics, més participació».

En aquest mandat, a través de diferents activitats i programes que es despleguen simultàniament, i amb periodicitat anual, s'ha augmentat la cobertura dels serveis prestats, s'han consolidat les línies d'actuació existents i se n'han posat en marxa algunes de noves per a augmentar el consum cultural, diversificar audiències, incrementar la freqüència i fomentar la cocreació cultural i la participació.

Concretament, s'han dut a terme els programes habituals Anem al teatre, que durant 23 edicions ha portat els alumnes de les escoles de la demarcació al teatre per tal d'introduir-los en els hàbits de consum i participació de les arts escèniques, i Flipart, un programa per acostar les arts escèniques als joves de secundària i batxillerat, i per a assessorar projectes de creació cultural desenvolupats als instituts. També s'han desenvolupat actuacions en el marc del programa de Museus i Proximitat, adreçades a millorar l'accessibilitat sensorial i intel·lectual als continguts dels equipaments patrimonials, ja sigui presencialment o a través de les xarxes, com amb el programa La mirada tàctil, adreçat a persones amb discapacitat

sensorial o visual. Amb tot, durant el mandat han augmentat el nombre d'usuaris/espectadors dels serveis i productes culturals i el nombre de serveis i iniciatives culturals en els municipis de la demarcació de Barcelona.

Cal destacar el programa Escenari Secret, impulsat per l'Oficina de Difusió Artística, amb l'objectiu de fidelitzar públics dels teatres de la Xarxa d'Espais Escènics Municipals. A l'Escenari Secret els teatres conviden els seus espectadors més fidels a viure una experiència cultural sorpresa i gratuïta, fora de la programació de temporada i en espais poc habituals, acompanyats d'una persona que habitualment no va al teatre. D'aquesta manera, es fidelitza el públic, s'atreuen nous espectadors i és una recompensa per als espectadors més fidels. A més, facilita que els artistes puguin actuar amb nous formats creatius i dona cabuda a propostes difícils d'entrar en temporada.

Finalment, durant el mandat s'ha fomentat la formació dels gestors culturals, mitjançant l'organització de fòrums (interacció, jornades de la Xarxa de Museus Locals, cursos de formació), orientada a millorar les estratègies de desenvolupament de públics i audiències. També s'han generat productes culturals —exposicions temporals— en el context de les xarxes de cooperació local, que incorporen elements creats específicament per a atendre les necessitats de tots els usuaris/espectadors

4. El desplegament dels objectius estratègics en síntesi

En aquest apartat es presenta una síntesi de les principals polítiques i línies d'actuació desenvolupades per la Diputació de Barcelona durant el període 2016-2019, ordenades d'acord amb els diversos objectius estratègics del Pla d'actuació de mandat 2016-2019 (PAM). Es tracta, doncs, d'una explicació breu de les decisions més rellevants que s'han pres i de l'evolució de les polítiques més significatives de les àrees de la corporació, que pot ser complementada amb altres documents que ofereixen una explicació sistemàtica i exhaustiva de l'acció de govern, com la memòria corporativa o els informes de liquidació del pressupost de cada exercici.

Atesa la previsió que els objectius estratègics del Pla es desplegaran coordinadament amb altres plans transversals de la Diputació, com el Pla Xarxa de Governos Locals 2016-2019, en l'àmbit de l'assistència i la cooperació; el Pla d'igualtat de gènere; el Pla de Relacions Internacionals, i el Pla de responsabilitat social, en l'àmbit de la gestió interna de la corporació, s'han inclòs referències concretes al desplegament actual amb relació als objectius estratègics corresponents.

En aquest apartat, també es farà esment als recursos pressupostaris¹ que la corporació ha destinat a assolir els objectius estratègics definits al PAM. Una bona part de les actuacions que concreten i permeten avançar en l'assoliment dels objectius establerts per l'equip de govern requereix un impuls pressupostari. Durant tot el mandat s'han destinat gairebé 3.000 M€ per a dur a terme accions vinculades a les línies d'actuació que despleguen els objectius estratègics.

La taula 1 i el gràfic 1 mostren la distribució d'aquests recursos pressupostaris del mandat per objectius estratègics.

1. S'han considerat les obligacions reconegudes de l'exercici 2016, 2017 i 2018 i el pressupost inicial de l'exercici 2019. Els diferents subprogrames pressupostaris assignats a cada objectiu estratègic són els vigents a l'exercici 2019 i per tant, s'han realitzat els ajustaments a les liquidacions 2016 i 2017 per tal d'adequar-ho i treballar sobre una estructura pressupostària única en tot el mandat.

Taula 1. Recursos pressupostaris del mandat 2016-2019 per objectius estratègics

	Euros	%
1. Facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible.	731.597.692,14	6,33
2. Impulsar l'estructura productiva local i el foment de l'ocupació.	265.719.182,51	5,93
3. Promoure la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés.	588.153.137,00	3,13
4. Fomentar polítiques socials orientades a la cohesió i la reducció de les desigualtats.	378.392.761,00	8,45
5. Consolidar una Administració pública, transparent i professional, al servei dels governs locals i de la ciutadania.	431.492.826,33	9,63
6. Contribuir activament al procés de transició nacional apostant per una Administració local que tingui garantides l'autonomia i la suficiència financera.	598.980.179,15	3,37
Bestreta de tresoreria ORGT	1.407.109.464,66	31,41
Deute	73.147.831,54	1,63
Imprevistos i funcions no classificades-Fons de contingència	5.000.000,00	0,11
Total	4.479.593.074,33	100,00

Gràfic 1. Recursos pressupostaris del mandat 2016-2019 per objectius estratègics (sense deute, ni bestreta de tresoreria a l'Organisme de Gestió Tributària, ni imprevistos)

4.1. Facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible

El primer objectiu estratègic que l'equip de govern va plantejar al Pla de mandat és **facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible**. La Diputació de Barcelona ha afegit aquest repte als seus objectius amb les diverses dimensions que incorpora.

La sostenibilitat ambiental esdevé un element clau per a assolir aquest objectiu. La corporació ha dut a terme diferents accions per a lluitar contra els efectes del canvi climàtic. En aquest cas, els governs locals i la ciutadania són actors directament implicats, tant en les conseqüències com en el disseny i en la implementació de les solucions.

Així, la Diputació ha continuat donant suport a iniciatives que procuren un model territorial equilibrat i sostenible en el marc del Pacte d'Alcaldes de Catalunya. El recentment renovat Pacte dels Alcaldes i Alcaldesses pel Clima i l'Energia és el corrent principal del moviment europeu que involucra la ciutadania i més de 7.000 autoritats locals de 57 països en la lluita contra el canvi climàtic. Aquesta iniciativa ratificada aquest mandat per la Diputació de Barcelona defineix els compromisos i la visió compartida per a abordar diversos reptes interconnectats: la mitigació i l'adaptació al canvi climàtic i l'energia sostenible. Mostra d'aquest compromís és la signatura del primer acord institucional en el marc de la Cimera de la Qualitat de l'Aire a la conurbació de Barcelona. La Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona i altres representants locals han adoptat compromisos per a reduir un 30 % les emissions vinculades al trànsit en el termini de quinze anys, i així assolir gradualment els nivells recomanats per l'Organització Mundial de la Salut. Amb aquest acord s'accelera també l'adopció de mesures locals intensives per tal de poder assolir els nivells fixats per la Unió Europea abans del 2020.

Seguint amb matèria ambiental, el mandat 2016-2019 s'ha caracteritzat per l'estructuració de diversos projectes reconeguts pel Programa Life de la Unió Europea. Aquesta aposta ha permès desenvolupar tres línies d'acció enfocades a una millor gestió territorial que combinen elements de preservació biològica i ambiental amb el desenvolupament territorial. Així, la Diputació de Barcelona coordina els projectes Life Tritó Montseny, Life Clinomics i Life Montserrat. El Life Tritó Montseny té com a objectiu principal millorar l'estat de conservació d'aquest amfibi endèmic del Montseny, considerat el més amenaçat de l'Europa occidental, i del seu hàbitat de ribera. En aquest projecte participen la Diputació de Barcelona, la Diputació de Girona, el Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, Forestal Catalana i el Zoo de Barcelona. Està dotat amb un pressupost de 2,97 M€, el 60 % del qual prové de la Unió Europea i el 40 % restant dels socis. El projecte Life Clinomics té una durada de tres anys (juny 2016 - juny 2019), amb un pressupost total de 1.392.349 € i està subvencionat per la Unió Europea amb 835.278 € (60 %). La resta és una contribució del promotor i dels socis beneficiaris. Pretén augmentar la resiliència de les entitats locals mediterrànies a través de la intervenció en tres territoris (Terres de l'Ebre, Alt Penedès i Parc Natural del Montseny – Reserva de la Biosfera) i en diferents activitats econòmiques (turisme, pesca, agricultura i forestal). Finalment, el projecte Life Montserrat, que aquest any 2019 arribarà a la seva total execució, té una dotació de 3,6 M€: el 49,5 % d'aquest pressupost

l'aporta la Unió europea i el 50,5 % els socis. Aquest projecte ha permès incrementar la resiliència i l'estabilitat del bosc davant de grans incendis forestals mitjançant la gestió dels ecosistemes a partir del foment del pasturatge, contribuint a una major biodiversitat i a una millor connectivitat entre els ecosistemes i el mosaic agroforestal del territori adjacent. De forma complementària, la Diputació, conjuntament amb 16 municipis, ha creat el Parc Rural del Montserrat per tal de donar noves oportunitats a joves emprenedors del sector agrícola i ramader a partir de la comercialització de productes amb la marca Montserrat.

L'expertesa de la Diputació de Barcelona en matèria de prevenció d'incendis ha quedat, un cop més, demostrada pel fet que l'any 2018 es va registrar un nombre d'incendis forestals molt per sota de la mitjana des de l'any 2000. Aquest resultat es va assolir, a banda de disposar d'unes condicions climàtiques favorables, gràcies a la complexa tasca de prevenció d'incendis al llarg dels anys anteriors centrada, bàsicament, tant en accions de gestió forestal, que es realitzen al llarg de tot l'any (manteniment de camins forestals i punts d'aigua, restauració d'espais afectats per incendis, creació de franges perimetrals de seguretat en urbanitzacions i nuclis de població, etc.), amb una inversió que supera els 2 M€ anuals, com en el Pla d'informació i vigilància que la corporació duu a terme amb la col·laboració de 269 ajuntaments de la demarcació, 118 agrupacions de defensa forestal (ADF) i 9 federacions d'ADF.

Amb la voluntat de complementar la salvaguarda ambiental amb un desenvolupament econòmic decisiu per a les àrees rurals de la demarcació, aquest mandat s'ha caracteritzat també per la creació de BCN Smart Rural, un projecte per a impulsar estratègies intel·ligents de desenvolupament del territori no metropolità de Barcelona i reconnectar la Barcelona urbana amb el món rural. Emmarcat en el programa operatiu FEDER de Catalunya 2014-2020, promogut per la Unió Europea, s'articula a partir d'una economia verda i circular. Aquesta iniciativa té per objectiu reivindicar els productes agraris i del bosc, comercialitzar el sector agroalimentari, potenciar el món rural i fer viable econòmicament el territori no metropolità. S'estructura en quatre projectes temàtics: el Banc de serveis i transferència contínua d'innovació, que impulsa l'especialització i la competitivitat en el món rural amb la utilització de les TIC; Bosc Verd-Bosc Viu, que té per finalitat la gestió forestal, impulsant la biomassa de quilòmetre zero i incorporant innovacions tecnològiques en la cartografia i la fotografia aèria; Agrosilvopastura, amb l'impuls d'activitats productives d'alt valor ecològic amb l'aprofitament de pastures i camps de conreu, i Rural actiu, un programa de promoció econòmica a través de la valoració dels productes agroalimentaris locals i de qualitat.

En matèria d'espais naturals protegits, el mandat 2016-2019 va viure d'una banda el 25è aniversari del Parc de la Serralada Litoral. A l'hora que va ampliar la Xarxa amb l'adquisició del paratge de Sant Miquel del Fai per a convertir-lo en un espai públic i de referència patrimonial i natural. El conjunt ocupa 70,5 ha de gran valor històric, cultural i natural, està inclòs dins l'espai d'interès natural dels Cingles de Bertí i forma part de la Xarxa Natura 2000. Amb aquesta incorporació la Xarxa d'espais naturals de la Diputació abasta al final del mandat 102.587 hectàrees de 100 municipis. Aquests municipis representen el 22 % del territori i el 70 % de la població de Catalunya. Especialment rellevants per a compatibilitzar la necessària preservació d'aquests espais amb el seu ús públic han estat les noves línies de transport públic en els entorns dels parcs, que han permès un accés ordenat als espais més sensibles i concentrar l'aparcament privat en espais perifèrics especialment habilitats.

Pel que fa a l'àmbit urbà, el mandat 2016-2019 s'ha vist plenament imbuït dels preceptes i de les reflexions recollides en la Nova Agenda Urbana. Aquest document, d'abast mundial, que va comptar en la seva redacció amb aportacions dels governs locals especialment promogudes des de la Diputació de Barcelona, estableix normes i principis bàsics de planificació i gestió ambientalment sostenible i socialment justa del desenvolupament urbà. A més, considera la ciutat i el procés urbanitzador com a element clau per poder assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible recollits en l'Agenda 2030. A aquest efecte, la Diputació de Barcelona ha impulsat al llarg del mandat noves iniciatives i ha reforçat les que ja impulsava, a l'hora que actualment treballa en la redacció i desplegament de les respectives agendes urbanes espanyola i catalana.

Entre les iniciatives impulsades en aquest mandat, destaca la creació de l'Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona, un instrument supramunicipal per a l'anàlisi i la consulta de les dades relacionades amb l'habitatge i una eina de referència per a la ciutadania i les administracions en qüestions relatives a l'habitatge. Aquest òrgan és fruit de l'acord, un cop més, entre l'Ajuntament de Barcelona, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. En la mateixa línia, el Servei d'Assessorament en temes d'urbanisme, habitatge i activitats, creat per la Diputació de Barcelona a inicis de mandat, ha atès més de 300 consultes tècniques i jurídiques, provinents d'un terç dels ajuntaments de la demarcació, que palesen la preocupació en aquest àmbit. Al mateix temps, la Xarxa de Serveis Locals d'Habitatge supera el centenar de municipis adherits. La sensibilitat de la Diputació envers les necessitats dels governs locals s'ha vist reconeguda amb l'atorgament del Premi Europeu del Sector Públic (EPSA) 2017, que convoca l'Institut Europeu d'Administració Pública (EIPA), al programa Arranjament d'Habitatges, que fomenta l'adaptació dels habitatges a les necessitats de la gent gran. Aquest mateix guardó ja va ser concedit l'any 2015 a la Diputació de Barcelona pel projecte Entorn Urbà i Salut.

Seguint l'anàlisi del parc construït de les nostres viles i ciutats, cal remarcar el projecte Atlas per la Sostenibilitat Urbana, finançat per la Diputació de Barcelona i desenvolupat en col·laboració amb l'Institut Cartogràfic de Catalunya, en el qual s'analitzen diversos paràmetres vinculats a la transició energètica com l'eficiència energètica, el comportament tèrmic, la contaminació lumínica, el potencial fotovoltaic i el verd urbà de les ciutats. Igualment, al llarg del mandat s'ha signat un acord marc amb la Generalitat de Catalunya per l'anàlisi detallat de la dotació de serveis bàsics dels teixits residencials de baixa densitat, amb una especial presència a la nostra demarcació.

Es posa, doncs, de manifest el foment per part de la corporació de la informació de base per tal de respondre als reptes de gestió urbana i territorial. Una gestió que compta amb el suport d'instruments que ofereix la corporació com l'eina cartogràfica SITMUN, el gestor d'informació d'activitats, els documents de protecció civil municipals i altres eines que dia a dia van millorant en eficiència i esdevenen una de les línies tradicionals de cooperació tècnica amb els governs locals de la demarcació.

D'altra banda, per a dotar d'autonomia financera els governs locals de la demarcació, la Diputació compta amb diferents elements que durant l'any 2017 s'han continuat desplegant. El Pla Xarxa de Governos Locals 2016-2019 concentra diversos instruments preferents perquè la Diputació cooperi amb els ens locals, principalment ajuntaments i consells comarcals.

Durant el mandat, s'han continuat implementant els acords de les meses de concertació i s'ha desplegat la convocatòria anual del Catàleg de serveis i els programes complementaris que cada any, en funció de les contingències, es dissenyen per a ajustar-se a les necessitats dels governs locals.

El Catàleg de serveis² ha comptat aquest mandat amb un pressupost de 267,24 M€ i un total de recursos (econòmics, tècnics i materials) que van passar de 231 l'any 2016, a 268 l'any 2019, que es van posar a disposició dels governs locals de la demarcació perquè es puguin oferir serveis de qualitat a la ciutadania. Cal dir també, que aquest instrument de cooperació compta des del 2015 amb la certificació com a carta de serveis, d'acord amb la norma UNE 93200:2008 d'AENOR i cada any ha renovat el compromís amb la qualitat.

Pel que fa als programes complementaris, tot seguit en presentem les denominacions, que han comptat globalment amb 5.224 actuacions.

- El Programa de foment de l'ocupació i suport a la integració social, dotat amb 90 M€, repartits en dues convocatòries, orientat a fomentar l'ocupació, ha atès de manera específica les necessitats de les persones i col·lectius amb risc d'exclusió social.
- Els programes de finançament de llars d'infants que tenen per objectiu contribuir al sosteniment de les llars d'infants de titularitat pública i garantir la cobertura dels costos de funcionament d'aquests centres i el finançament de les places. La primera edició del programa 2014-2015 tenia una dotació de 12,1 M€. La segona edició fou dotada amb 9,3 M€.
- El Programa complementari de serveis socials bàsics, cohesió social i emergència energètica, que dona resposta a les situacions d'emergència energètica, a la cobertura de les necessitats socials bàsiques, al reforçament dels equips professionals de serveis socials, a la cobertura de les situacions de necessitat social, a la garantia d'un servei d'atenció domiciliària i de transport adaptat, i al desplegament d'activitats socioeducatives, entre d'altres, dotat amb 15 M€.
- El Programa de millora de camins municipals, que té per objectiu contribuir a les despeses que es deriven de les obres de millora i manteniment dels camins municipals d'ús públic, en àmbit no urbà, i que siguin aptes per al trànsit rodat motoritzat, amb una dotació d'11,2 M€.
- El Programa complementari d'escolarització de la primera infància per al curs 2015-2017 (dues convocatòries), que aporta un total de 6 M€ en una primera fase, per a prestar cooperació i assistència als governs locals en matèria d'escolarització de la primera infància, amb la finalitat de contribuir a l'accés a centres i serveis educatius públics del primer cicle d'educació infantil amb els principis d'igualtat d'oportunitats, educació inclusiva, equitat territorial i suficiència financera.
- El Programa de suport a la inversió local, amb una dotació de 20 M€, reforça el teixit empresarial local i la seva solvència econòmica i afavoreix la inversió en equipaments i infraestructures.
- El Programa d'actuacions d'abastament d'aigua en baixa, amb la finalitat de millorar la qualitat i l'eficiència de les xarxes locals d'abastament en baixa dels municipis de la de-

2. Des de l'edició 2019 el Catàleg de serveis ha esdevingut el Catàleg de la Xarxa de Governos Locals.

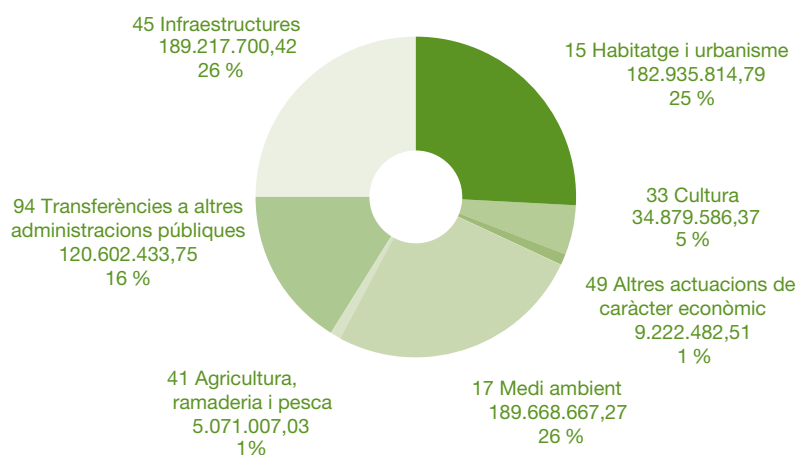
marcació de Barcelona, especialment en els àmbits on hi ha hagut problemes que afecten el subministrament del recurs, de qualitat sanitària o perquè augmenti l'eficiència de la xarxa. Està dotat amb 11 M€ i s'ha convocat en des ocasions.

- El Programa de finançament de les llars d'infants 2015-2016 (1a i 2a fase) es va aprovar inicialment al novembre del 2016, però al març de 2017 se'n van augmentar els ajuts i es va arribar als 20,5 M€.
- El Programa de garantia del benestar social pretén garantir el benestar social en el conjunt del territori de la demarcació: vetlla per la cohesió social, cobreix les necessitats socials bàsiques, atén les situacions de necessitat social de cada col·lectiu, procura el funcionament adequat dels serveis d'atenció domiciliària i de transport adaptat, desplega activitats socioeducatives i d'impacte social, i reforça els equips professionals de serveis socials. Amb una edició anual en els exercicis 2017, 2018 i 2019, està dotat amb 30 M€.
- El Programa de modernització de polígons d'activitat econòmica planteja millorar la qualitat dels polígons amb inversions d'alt impacte adreçades a incrementar la competitivitat de les empreses que hi estan ubicades, afavorir el creixement empresarial, atreure noves oportunitats de negoci i generar ocupació de qualitat. La dotació global del programa té un pressupost màxim de la Diputació de 30 M€ per als pròxims tres anys.
- El Programa de millora d'equipaments locals té per objecte contribuir a les despeses derivades de les obres i/o actuacions de reforma, millora i manteniment d'equipaments locals. La consignació pressupostària que se'n deriva és de 44,5 M€.
- El Programa de transicions educatives, en sengles convocatòries 2017 i 2018, ofereix ajuts econòmics amb la finalitat de contribuir a ampliar les garanties de permanència i el retorn al sistema educatiu, i millorar els nivells competencials i les qualificacions de la població a la demarcació de Barcelona. D'aquesta manera es faciliten les possibilitats d'èxit personal i professional d'aquest col·lectiu sota els principis d'igualtat d'oportunitats, educació inclusiva, equitat territorial i suficiència financera. Està dotat amb 3,5 M€.
- El Programa per a millorar l'ocupabilitat, de recent creació, destinarà al llarg de 2019 i 2020 un total de 24 M€
- Finalment, el Programa de suport integral al desenvolupament local, aprovat l'any 2018, ha comptat amb un total de 50 M€.

Finalment, cal destacar les actuacions que la Diputació fa anys que porta a terme amb els governs locals, com el Programa de crèdit local i la Caixa de crèdit, que faciliten l'accés a crèdit en condicions favorables i/o subvencionades, o els cercles de comparació intermunicipal de determinats serveis municipals que permeten millorar la qualitat en la gestió i la prestació dels serveis públics.

Les actuacions que tenen ressò pressupostari d'aquest primer objectiu estratègic estan agregades en set programes pressupostaris que es mostren a la taula i al gràfic 2: habitatge i urbanisme; medi ambient; cultura (en la vessant del patrimoni arquitectònic); agricultura, ramaderia i pesca (des del 2018); infraestructures (es tenen en consideració les carreteres i els serveis viaris locals); altres actuacions econòmiques vinculades a la gestió cartogràfica local, i transferències a altres administracions públiques.

Gràfic 2. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible



Les actuacions d'habitatge i urbanisme, les de medi ambient i les d'infraestructures són les que tenen un impacte més gran en els conjunt de recursos pressupostaris de la Diputació de Barcelona en el mandat 2016-2019, com es mostra al gràfic 2. Representen més de tres quartes parts dels recursos econòmics destinats a facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible.

Taula 2. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a facilitar l'establiment d'un model territorial equilibrat i sostenible

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
15000 Millora dels equipaments públics i espais urbans	158.663.945,72	21,69
150 Administració general d'habitatge i urbanisme	158.663.945,72	21,69
15100 Gestió urbana i territorial	24.271.869,07	3,32
151 Urbanisme: planej., gestió, exec. i discip. urban.	24.271.869,07	3,32
15 Habitatge i urbanisme	182.935.814,79	25,00
1721A LIFE CLINOMICS	465.579,66	0,06
1721B FEDER-BIOMASSA	2.487.728,70	0,34
1723B LIFE Tritó Montseny	503.384,17	0,07
17200 Gestió forestal i prevenció d'incendis	40.244.294,68	5,50
17210 Mitigació del canvi climàtic i sostenibilitat	34.426.299,29	4,71
17220 Avaluació i gestió ambiental	7.382.169,31	1,01
17221 Sensibilització i divulgació ambiental	8.313.540,70	1,14
1722A Euronet 50/50 max	332.418,70	0,05
17230 Planificació i gestió d'espais naturals protegits	79.306.676,13	10,84
17231 Infraestructures parcs i espais fluvials	14.148.978,04	1,93

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
17232 Gestió espai natural Sant Miquel del Fai	1.509.584,22	0,21
1723A Projecte LIFE +2013	548.013,67	0,07
172 Protecció i millora del medi ambient	189.668.667,27	25,93
17 Medi ambient	189.668.667,27	25,93
33310 Palau Güell	9.059.599,41	1,24
333 Equipaments culturals i museus	9.059.599,41	1,24
33600 Actuació en el patrimoni arquitectònic	25.819.986,96	3,53
336 Protecció i gestió del patrimoni historicoartístic	25.819.986,96	3,53
33 Cultura	34.879.586,37	4,77
41400 Desenvolupament rural	3.657.272,43	0,50
4140A BCN SMART RURAL	1.413.734,60	0,19
414 Desenvolupament rural	5.071.007,03	0,69
41 Agricultura, ramaderia i pesca	5.071.007,03	0,69
45300 Manteniment de la xarxa local de carreteres	114.150.755,63	15,60
45301 Millora de la xarxa local de carreteres	53.441.970,21	7,30
45302 Vialitat local	21.624.974,58	2,96
453 Carreteres	189.217.700,42	25,86
45 Infraestructures	189.217.700,42	25,86
49200 Gestió cartogràfica local	9.222.482,51	1,26
492 Gestió del coneixement	9.222.482,51	1,26
49 Altres actuacions de caràcter econòmic	9.222.482,51	1,26
94210 Concertació local	120.602.433,75	16,48
942 Transferències a entitats locals territorials	120.602.433,75	16,48
94 Transferències a altres administracions públiques	120.602.433,75	16,48
Total	731.597.692,14	100,00

4.2. Impulsar l'estructura productiva local i el foment de l'ocupació

El segon objectiu estratègic del PAM està molt vinculat amb el primer: **impulsar l'estructura productiva local i el foment de l'ocupació** en els municipis de la demarcació de Barcelona.

En el mandat 2016-2019, la Diputació de Barcelona haurà destinat més de 265,7 M€ al desenvolupament econòmic local. En aquest àmbit destaquen les estratègies de millora de l'ocupabilitat de les persones per a crear ocupació de qualitat, ajudar a la constitució, a la consolidació i al creixement d'empreses, així com a la dinamització turística de la demarcació.

Entre les diferents iniciatives de la corporació en matèria ocupacional i de dinamització empresarial, cal destacar el Centre de Reempresa de Catalunya, impulsat per la patronal Cecot i la Fundació Autoocupació, amb el suport de la Diputació de Barcelona. Aquesta

iniciativa va ser guardonada amb el Premi Europeu de Promoció Empresarial (EEPA) 2017, que atorga la Comissió Europea, en la categoria que premia i reconeix les polítiques innovadores que promouen la fundació i el creixement d'empreses, i la implementació del principi pensar primer a petita escala, a favor de les pimes. Fruit de la tasca de disseminació d'aquesta iniciativa són els 35 punts locals Reempresa amb què actualment compta la demarcació.

El programa Ocupació a la Indústria Local és una altra iniciativa destacable. Els seus objectius són afavorir la competitivitat de les empreses incloses als sistemes productius locals, enfortir la col·laboració publicoprivada i generar llocs de treball per als col·lectius més afectats per l'atur. Més de 1.200 empreses i prop de 2.500 persones han participat en les dues edicions del programa, impulsat per la Diputació de Barcelona, amb una taxa d'inserció laboral del 51,6 %. L'èxit aconseguit ha fet que la Diputació n'hagi engegat la 3a edició per al període 2018-2020, dotada amb 4 M€, doblant els 2 M€ de la campanya anterior (2016-2017).

En aquest mandat, 50 pimes de la demarcació de Barcelona van ser escollides anualment per a participar en les edicions del programa Accelera el creixement, que cada any, i ja en van 7, organitza PIMEC i la Diputació de Barcelona amb l'objectiu d'ajudar les pimes a impulsar el seu desenvolupament. Les accions ofereixen assessorament en l'àmbit de la comercialització, en l'equip directiu, en internacionalització i en innovació. En cada edició es compta amb la participació del ens locals de la demarcació des de les seves unitats d'atenció a les empreses (centres locals de serveis a les empreses). Aquests centres, juntament amb les delegacions de PIMEC, garanteixen fer-ne un seguiment i donar-hi suport adequat durant tot el programa.

En la mateixa línia, l'any 2017 neix el programa pilot Comerç 21. La Diputació i PIMEComerç engeguen un nou programa de suport i acompanyament amb l'objectiu de millorar el comerç de la província de Barcelona. En aquest programa, que l'any 2018 consolida la seva execució amb la 2a edició, es dona suport a 50 micropimes, segons les necessitats de cada cas, per a millorar àrees fonamentals dels comerços i serveis, com ara redefinir els models de negoci, comercialització i màrqueting, digitalització, equip humà, professionalització i gestió, entre d'altres.

Una altra iniciativa rellevant del mandat fa referència a l'impuls als mercats municipals. Es tracta d'una prova pilot del Servei d'Assistència Integral dels Mercats Municipals en la qual es treballarà en col·laboració amb 7 ajuntaments per portar-la a terme. Cal tenir en compte que a Catalunya hi ha 160 mercats municipals, dels quals 130 són a les comarques de Barcelona (40 a Barcelona ciutat i 93 a 61 municipis de la demarcació). En total, són més de 3.400 parades i 6.500 llocs de treball, i més de 2.000.000 de persones tenen un mercat en un entorn pròxim.

Els polígons industrials són un element molt important en l'entramat de l'economia productiva. A la demarcació n'hi ha més de 1.000, però el 40 % de la superfície industrial està sense activitat econòmica, i prop de la meitat són anteriors a 1978. Per això, la Diputació ha dissenyat el Pla de modernització de polígons, que augmentarà la millora competitiva de 6.000 empreses i 120.000 treballadors, amb una inversió en aquest mandat de 30 M€. L'ob-

jectiu és millorar-ne la qualitat amb el finançament d'inversions d'alt impacte que permetin transformar-los i, en conseqüència, augmentar la competitivitat de les empreses que s'hi ubiquen, fer-les créixer i crear nous llocs de treball, i com a conseqüència, aconseguir incrementar el PIB industrial català. Un altre fet destacable sobre els polígons és la signatura l'any 2017 d'un conveni de col·laboració amb la Generalitat de Catalunya i les quatre diputacions catalanes per a elaborar un cens català de polígons d'activitat econòmica. Aquesta eina servirà per a definir actuacions que millorin la competitivitat dels polígons i de les empreses que hi ha instal·lades.

El desenvolupament econòmic dels municipis rurals de la demarcació és una de les línies d'acció prioritàries de la Diputació. Mostra d'aquesta tasca són els esforços per preservar i enfortir el teixit empresarial de productes alimentaris locals i de qualitat. La Diputació impulsa la Xarxa de Productes de la Terra, que aglutina empreses productores d'aliments amb trets singulars propis de la demarcació. Al llarg d'aquest mandat ha augmentat el nombre de empreses adherides al projecte fins arribar a 1.181.

En matèria d'informació i anàlisi sobre el desenvolupament econòmic local, en aquest mandat la Diputació, en col·laboració amb la Cambra de Comerç de Barcelona, ha creat el portal web www.estudislocals.cat, que permet consultar els principals estudis socioeconòmics sobre la demarcació de Barcelona i el seu territori, i facilita l'accés a les dades socioeconòmiques que proveeixen els sistemes d'informació de la Diputació com ara l'Hermes i els informes anuals de la demarcació, a més de contenir tota la informació generada per la Xarxa d'Observatoris del Desenvolupament Econòmic Local.

En matèria d'innovació, cal destacar l'acord Vallés Circular, signat el 2017 per la Generalitat de Catalunya, el Consell Comarcal del Vallès Occidental i la Diputació de Barcelona. És un pacte pioner per a incorporar els principis de l'economia circular en les polítiques de desenvolupament econòmic, social i ambiental del Vallès Occidental. Hi participen els 23 ajuntaments de la comarca, a més dels principals agents econòmics i socials.

El turisme és un sector estratègic a la demarcació, molt rellevant per l'impacte que té en molts altres sectors de l'economia i pel seu pes específic. Per aquest motiu, en aquest mandat la Diputació ha continuat impulsant la promoció de les comarques de Barcelona amb l'aposta per la qualitat i el compromís ambiental. En aquest sentit, les més de 245 certificacions Compromís per la Sostenibilitat Biosphere, atorgades a empreses del sector per la Diputació, posen de manifest no només la capacitat turística de qualitat de la demarcació, sinó també la necessitat d'emmarcar aquesta activitat en uns paràmetres alineats amb l'Agenda 2030 de desenvolupament sostenible. Aquesta certificació es complementa amb les més de 500 empreses i serveis reconeguts a hores d'ara amb el distintiu de qualitat turística SICTED. Així, la demarcació de Barcelona esdevé un dels territoris de l'estat espanyol amb un major nombre de distincions.

Paral·lelament, amb l'objectiu de generar coneixement i aportar anàlisi, descripció i avaluació de l'activitat turística a la destinació Barcelona, formada per la ciutat i el seu entorn territorial, va néixer l'any 2017 l'Observatori del Turisme a Barcelona, ciutat i regió, un ens impulsat per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i Turisme de Barcelona. També aquest any, la Diputació es va sumar a l'acord per a crear el Sistema d'Informació i

Intel·ligència Turística de Catalunya, impulsat per la Generalitat, les quatre diputacions, deu universitats catalanes i diverses entitats del sector turístic català. Es tracta d'un nou sistema de generació de coneixement turístic, únic a l'Estat, que ajudarà a definir millor el model turístic de Catalunya i permetrà a les empreses millorar-ne la competitivitat. En aquest mateix àmbit, la Plataforma de gestió d'informació d'allotjaments turístics locals, el Tourism Data System (TDS), impulsada per Turisme de la Diputació de Barcelona, ha arribat als 515 establiments adherits i més d'una vintena d'institucions. Aquesta xifra suposa que el 58 % de les places d'allotjament tenen accés a la consulta de les principals variables d'ocupació turística i previsió de preus.

En matèria d'innovació i dinamització turística, i amb motiu de l'Any del Turisme Cultural, Turisme de la Diputació de Barcelona i IgersMap han creat l'any 2018 un mapa que mostrarà la cultura de les comarques barcelonines des de la mirada dels instagramers, a través de 4 convocatòries, de les quals ja se n'han fet 2, per recollir imatges de diverses temàtiques vinculades a la cultura.

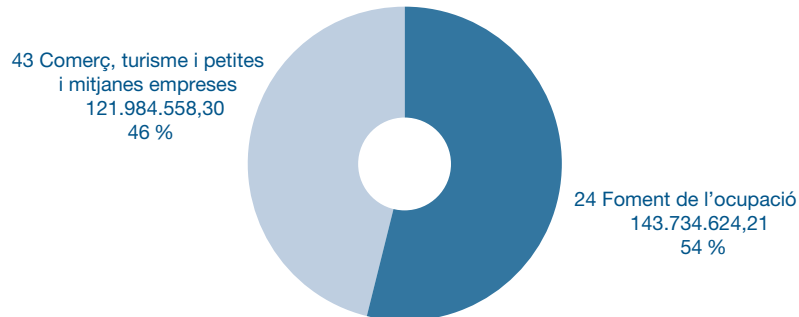
Finalment, en matèria de dinamització econòmica del territori, cal destacar l'impuls notable que ha rebut el projecte Vies Blaves Barcelona, que és un dels projectes estratègics del PAM que s'ha explicat en la primera part d'aquest document.

Els recursos pressupostaris que la Diputació de Barcelona ha destinat durant el mandat a aquest segon objectiu estratègic recullen dos programes pressupostaris: foment de l'ocupació (que concentra el 54 % dels recursos) i comerç, turisme i petites i mitjanes empreses.

Taula 3. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a l'impuls de l'estructura productiva local i al foment de l'ocupació

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
24100 Suport al mercat de treball local	143.734.624,21	54,09
241 Foment de l'ocupació	143.734.624,21	54,09
24 Foment de l'ocupació	143.734.624,21	54,09
43100 Comerç urbà	14.575.794,06	5,49
43120 Mercats i fires locals	2.229.965,13	0,84
431 Comerç	16.805.759,19	6,32
43200 Promoció turística	14.310.625,18	5,39
43201 Gestió turística territorial	18.826.669,30	7,09
432 Informació i promoció turística	33.137.294,48	12,47
43300 Suport al teixit productiu	48.010.544,98	18,07
43301 Suport a la competitivitat FEDER	174.509,87	0,07
433 Desenvolupament empresarial	48.185.054,85	18,13
43900 Estratègies per al desenvolupament econòmic	23.856.449,78	8,98
439 Altres actuacions sectorials	23.856.449,78	8,98
43 Comerç, turisme i petites i mitjanes empreses	121.984.558,30	45,91
Total	265.719.182,51	100,00

Gràfic 3. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a l'impuls de l'estructura productiva local i al foment de l'ocupació



4.3. Promoure la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés

Promoure la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés és el repte que la Diputació es proposa amb el tercer objectiu estratègic del Pla d'actuació de mandat.

Pel que fa a l'àmbit esportiu, el mandat 2016-2019 ha estat un període intens: d'una banda s'ha reforçat la pràctica esportiva local, i de l'altra, s'han promogut i acollit esdeveniments de primer ordre, especialment en aquelles modalitats inclusives amb els col·lectius més vulnerables. La Diputació ha refermat l'aposta per l'esport local, un clar dinamitzador dels municipis, com a eina d'inclusió social i de foment de la vida saludable. Per a contrastar les possibilitats que ofereix l'esport es va celebrar l'any 2017 el I Congrés de l'Esport, amb l'objectiu d'aportar coneixements, experiències i reflexions des de diferents punts de vista, interns i externs al món de l'esport. Entre les principals conclusions del congrés, cal recordar com els ens locals, amb la col·laboració dels agents públics i privats del sistema esportiu, són un motor indiscutible de l'impuls i la popularització que l'esport ha experimentat en les darreres dècades, i l'han posat a l'abast de la ciutadania, gràcies a la seva transversalitat, afavorint la generació d'impactes en diversos àmbits. El nou rol de l'esport local té una dimensió social i ha de ser un rol d'inclusió, cohesió i equilibri entre els àmbits social, econòmic, turístic i sanitari. Fruit d'aquesta tasca, al final d'aquest mandat a la demarcació comptem amb 248 places esportives per cada 1000 habitants. En 10 anys s'ha incrementat l'oferta un 32%. En termes absoluts, per a promoure la pràctica esportiva, a la demarcació hi ha 8.480 equipaments esportius, que inclouen 24.742 espais esportius, dels quals el 58% són de propietat pública i, d'aquests, el 50%, de propietat municipal.

Com a mostra de la necessitat real de fer esport, la Diputació de Barcelona va endegar a inici de mandat la identificació de més de 1600 km de camins amb la vocació de crear una xarxa de camins esportius. Aquesta xarxa acull un conjunt d'accions com ara el cicle de passejades per a la gent gran «A cent cap als 100». En aquest àmbit, la corporació també impulsa jornades d'esport adaptat d'activitats nàutiques (amb la participació de 30 municipis), equitació (25 municipis) i senderisme (14 municipis). A més, col·labora econòmicament amb 210 governs locals aportant més de 8.000 beques anuals.

Un altre eix principal d'acció en l'àmbit esportiu és el retorn de l'esport a la societat com a factor determinant en el desenvolupament local per la seva transversalitat amb altres sectors com el turisme, l'ensenyament, l'ocupació, la cultura o la sanitat. Cal destacar l'aposta de la Diputació de Barcelona en els esdeveniments esportius d'interès especial, com la Volta Ciclista a Catalunya o el Rally Catalunya RACC, la preparació de la primera edició a la demarcació dels World Roller Games, el Campionat Europeu de Waterpolo, el World Tour de Bàdminton o, amb especial rellevància atès el col·lectiu especialment sensible a què van destinats, el Jocs Mundials de Persones amb Paràlisi Cerebral (CPISRA), que es van celebrar a Sant Cugat del Vallès al 2018.

D'altra banda, la Diputació fomenta l'estudi i l'anàlisi de l'impacte i el retorn social dels equips esportius als municipis de la demarcació amb l'estudi «Avaluació del pes econòmic de l'Esport a la província de Barcelona». En aquest sentit, un altre estudi innovador en l'àmbit esportiu, Espai d'Aigua i Salut de Taradell, realitza una anàlisi cost-benefici i un informe qualitatiu que valora l'impacte d'aquesta instal·lació esportiva al municipi de Taradell.

L'educació, per la seva capacitat d'incorporar a tothom en els diferents processos socials, es configura com una de les eines fonamentals per a assolir una societat més inclusiva, justa i igualitària. A més de garantir el dret a l'escolarització, l'educació ha de contribuir a igualar les oportunitats de tothom i a generar societats desenvolupades, crítiques i democràtiques, i garantir que les diverses condicions personals no esdevinguin un obstacle per al procés educatiu.

Al llarg d'aquest mandat Escola Nova 21 i Educació 360 han estat dos projectes cabdals que ha impulsat la Diputació. Tenen per objectiu, d'una banda assentar unes bases i uns criteris renovats per incorporar mètodes innovadors en la formació i l'educació dels infants i, de l'altra, considerar els entorns i els contextos sociodemogràfics i culturals com un element bàsic de potencial educador, com a factors de desenvolupament local.

La Diputació sempre ha considerat que la implicació dels ajuntaments per a aconseguir una educació de qualitat és una prioritat constant. En aquest sentit, cal remarcar la creació l'any 2018 de la Xarxa d'Escoles Bressol Municipals, una xarxa impulsada per la Diputació. Per aquest motiu, durant el mandat s'ha mantingut el suport econòmic a les llars d'infants municipals, amb una contribució total de 28,8 M€, amb què es fomenta l'escolarització en primera infància (amb 6 M€). També es lluita contra l'abandonament escolar oferint als ens locals recursos econòmics i tècnics per a organitzar cursos de preparació per a l'accés als cicles formatius i programes de formació i inserció (PFI) en l'anomenat Programa de transicions educatives, amb una aportació de la Diputació de 3,6 M€. Cal destacar també l'aportació de 17 M€ per a la rehabilitació, millora i adequació de les infraestructures educatives de la ciutat de Barcelona, amb l'objectiu de fer-les més accessibles i ampliar les oportunitats per a la innovació educativa. En la mateixa línia de millorar l'accessibilitat a les aules per als infants amb necessitats específiques, s'ha impulsat el grup de treball d'aules multisensorials, amb una prova pilot en 12 escoles bressol municipals.

La corporació ha seguit fidel a la cita anual del Fòrum Local d'Educació, organitzat per la pròpia Diputació de Barcelona. El fòrum es constitueix com un espai adreçat als electes i als professionals de l'educació en què es pot debatre sobre el concepte d'educació inclu-

siva i el seu paper en el marc d'una societat diversa que vol assegurar l'exercici dels drets de ciutadania per a tothom. En aquest sentit, els ajuntaments, amb la implicació de les famílies, el treball conjunt amb entitats del territori i altres agents educatius treballen amb l'objectiu comú d'ampliar les oportunitats i la igualtat d'accés als drets socials en igualtat de condicions. Així mateix, hi col·laboren activament acompanyant les persones en els processos de formació i d'aprenentatge en les diferents esferes de la vida. Aquesta visió supera els límits de l'escola i considera totes les oportunitats de les persones per a aprendre i formar-se.

Fruit d'aquestes reflexions col·lectives i participatives, en aquest mandat s'han desenvolupat algunes iniciatives com ara el programa Magnet, que cada any promou l'aliança de 10 centres educatius amb una institució d'excel·lència en un camp específic del coneixement. Aquesta aliança ha de permetre als centres educatius desenvolupar un projecte educatiu innovador i de qualitat, un projecte atractiu, que tingui magnetisme i que es converteixi en un projecte de referència en el seu territori, tant per a les famílies com per a la comunitat educativa. Una altra eina que impulsa la Diputació i posa a l'abast de més de 75 instituts és el projecte B-Resol, una aplicació mòbil d'alerta de situacions d'assetjament escolar.

En la dimensió cultural, durant el mandat la Diputació ha continuat amb totes les línies de treball habituals i amb els programes anuals de suport als ajuntaments per a facilitar i impulsar les activitats culturals. Entre d'altres, destaca el programa Anem al teatre, amb 23 anys d'experiència i prop de 80.000 espectadors anuals, que ofereix espectacles d'arts escèniques i musicals als alumnes d'educació infantil, primària i secundària de la demarcació. El catàleg FlipArt, que ha arribat a la setena edició el curs 2018-2019, dona a conèixer de forma gratuïta als joves de secundària, batxillerat i cicles formatius les arts escèniques i visuals amb fins a 19 experiències i propostes artístiques diferents que es reproduïxen al llarg del curs acadèmic en tota la demarcació.

Cada dos anys, el Centre d'Estudis i Recursos Culturals dur a terme el programa Interacció, el fòrum en què durant tres dies més de 50 ponents discuteixen des d'una perspectiva multidisciplinària les connexions entre l'activitat artística i cultural. A més, al llarg del mandat Interacció s'ha consolidat com un espai de trobada a la xarxa. Es tracta d'una comunitat virtual basada en l'intercanvi de coneixements i experiències, amb esperit cooperatiu al servei de les polítiques culturals locals. L'espai el gestiona quotidianament el Centre d'Informació i Documentació, i és una font pública oberta, rica, intensa i diversa d'informació i recursos per al món de la gestió cultural i les polítiques públiques de la cultura.

Per tal d'assegurar una major accessibilitat i transparència, durant el mandat, la Diputació ha posat especial èmfasi en fomentar la gestió electrònica dels arxius municipals i la digitalització dels seus fons. En aquest sentit, el mandat 2016-2019 clourà amb un terç dels municipis de la demarcació (103 municipis) accessibles des del Portal d'arxius municipals digitalitzats.

Finalment, cal esmentar especialment el museu més gran de Catalunya, la Xarxa de Museus Locals de la Diputació de Barcelona, integrada per 67 equipaments a 52 municipis de la demarcació, per l'esforç que ha realitzat per a fer accessibles els museus a persones amb discapacitat sensorial o visual amb el programa La Mirada Tàctil. La implementació d'aquest programa esdevé una aposta per a integrar la cultura a tots els col·lectius i fer dels museus uns espais d'inclusió, i per aquest motiu continuarà els pròxims anys.

En la línia d'introduir avenços tecnològics en l'àmbit cultural, la Xarxa de Biblioteques Municipals ha posat en marxa el sistema de préstec eBiblio Catalunya, el nou servei de préstec de llibre electrònic a les biblioteques públiques, que compta amb una col·lecció inicial de més de 1.900 títols d'obres de ficció i no ficció de diferents gèneres i temàtiques, amb un fons en català i castellà i 41.730 llicències. Es preveu que es podran fer més d'1 milió de préstecs digitals. A més, aquests quatre anys de feina han permès continuar amb el desplegament del mapa de lectura pública, que a finals d'any comptarà amb 228 biblioteques i 10 bibliobusos de la Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona. Es tracta d'una xarxa que no només creix, sinó que es millora a través d'un pla complementari que ha estat cabdal per dotar econòmicament setanta projectes de manteniment o millora d'equipaments bibliotecaris. Tots els serveis i projectes que s'han treballat en els darrers anys han anat encaminats a vertebrar el trànsit cap al nou model de biblioteca que s'ha ideat en el marc del BiblioLab, un dels projectes estratègics que la corporació ha desplegat aquest mandat. Es tracta d'incorporar accions que tenen com a finalitat l'accés al coneixement a través de l'experimentació i metodologies innovadores i creatives en un entorn col·laboratiu obert a la ciutadania. Aquesta nova manera de viure les biblioteques s'adapta a l'essència de la biblioteca com a espai de foment de la lectura, com a espai d'aprenentatge al llarg de la vida, com a espai d'accés igualitari a la cultura i com un espai de trobada.

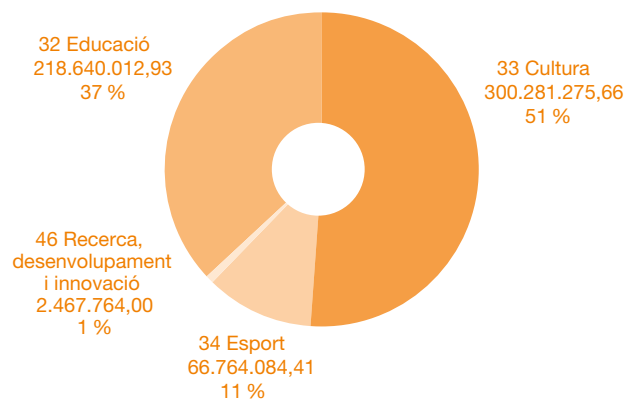
Els recursos econòmics de la Diputació en el període 2016-2019 recullen l'impuls fet a gran part de les actuacions detallades anteriorment, que avancen en la promoció de la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés a la demarcació de Barcelona. En volum, cal destacar els recursos destinats als diferents programes de les polítiques de cultura (biblioteques, arxius, equipaments culturals, museus i despeses en promoció cultural), que acumulen el 51 % del total d'aquest objectiu estratègic, seguida d'educació, amb el 37 %.

Taula 4. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a la promoció de la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
32000 Polítiques educatives locals	204.419.534,81	34,76
320 Administració general d'educació	204.419.534,81	34,76
32400 Serveis traspassats d'educació	14.220.478,12	2,42
324 Funcionament de centres docents d'ensenyament secundari	14.220.478,12	2,42
32 Educació	218.640.012,93	37,17
33210 Sistema regional de lectura pública	166.734.176,00	28,35
33220 Arxius municipals i patrimoni documental local	3.805.253,63	0,65
332 Biblioteques i arxius	170.539.429,63	29,00
33300 Museus i patrimoni cultural moble	44.537.615,98	7,57
333 Equipaments culturals i museus	44.537.615,98	7,57
33400 Desenvolupament cultural local	70.295.218,61	11,95
33410 Suport a la difusió artística als municipis	14.909.011,44	2,53
334 Promoció cultural	85.204.230,05	14,49

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
33 Cultura	300.281.275,66	51,05
34100 Dinamització de l'esport als municipis	23.342.017,83	3,97
341 Promoció i foment de l'esport	23.342.017,83	3,97
34200 Equipaments i recerca per a l'esport	43.422.066,58	7,38
342 Instal·lacions esportives	43.422.066,58	7,38
34 Esport	66.764.084,41	11,35
46300 CRTTT Escola de Teixits. Canet de Mar	2.467.764,00	0,42
463 Recerca científica, tècnica i aplicada	2.467.764,00	0,42
46 Recerca, desenvolupament i innovació	2.467.764,00	0,42
Total	588.153.137,00	100,00

Gràfic 4. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a la promoció de la cultura, l'educació i l'esport com a eines de cohesió i progrés



4.4. Fomentar polítiques socials orientades a la cohesió i la reducció de les desigualtats

Dins de les prioritats estratègiques de l'equip de govern de la Diputació de Barcelona cal destacar, per la seva rellevància i pel seu impacte, **el foment de polítiques socials orientades a la cohesió i a la reducció de les desigualtats**, en les quals els governs locals hi tenen un paper clau.

L'àmbit d'igualtat i ciutadania treballa en aquests aspectes des de diverses vessants, amb polítiques orientades a la igualtat de gènere i a la no-discriminació, al foment de les polítiques de joventut i de la convivència i a la participació ciutadanes com a eixos fonamentals per a assolir societats cohesionades, igualitàries i sense discriminacions.

En matèria d'igualtat entre dones i homes, al llarg d'aquest mandat s'ha treballat amb més de 75 ajuntaments per a dotar-los de plans d'igualtat de gènere, plans interns d'igualtat o fer-ne les avaluacions. Val a dir que, per l'impuls de la corporació, tots els municipis de la demarcació disposen d'un pla d'igualtat de gènere.

En clau interna, en el marc del primer Pla d'igualtat de gènere, la Diputació ha executat una acció corporativa de gran abast per oferir a tot el seu personal l'acció formativa Claus per a la implementació de les polítiques d'igualtat de gènere, de 4 hores de durada. Igualment, s'ha incorporat la perspectiva de gènere en la descripció funcional dels llocs de treball i s'han inclòs els dos sexes en la denominació dels llocs de treball, a més de revisar que els manuals de prevenció de riscos laborals tinguin en compte la perspectiva de gènere. En aquest mateix sentit, la Diputació ha continuat promovent estudis i recerques amb perspectiva de gènere mitjançant els Premis Francesca Bonnemaison. El darrer treball guardonat ha estat la recerca «Contractació pública municipal amb perspectiva de gènere. Potencialitats i límits de les clàusules socials, clàusules d'igualtat i altres eines». D'altra banda, es van presentar els resultats de la recerca: «Estereotips de gènere i estratègies familiars de resistència a les normes: la creativitat de mares i pares per a una educació no sexista». La promoció d'aquests treballs aporta un coneixement necessari en un marc d'obertura de noves vies de tractament de la qüestió en el si de les administracions locals.

Pel que fa a la lluita per l'erradicació de les violències masclistes, durant el mandat 2016-2019 s'ha seguit treballant amb els ajuntaments per a dotar-los de protocols d'actuació en diferents àmbits (local o comarcal, a escala interna de l'Administració i als espais públics d'oci), s'ha impulsat la campanya «No és No» per a sensibilitzar la població contra les violències sexuals i s'ha incorporat una nova línia de col·laboració, en el marc del Catàleg de serveis de la Diputació, per a elaborar protocols d'actuació davant l'assetjament sexual en espais públics d'oci. En aquest àmbit, cal destacar la publicació l'any 2018 de la Guia per a l'elaboració de protocols davant les violències sexuals en espais públics d'oci, amb l'objectiu d'acompanyar els ens locals en l'articulació d'una resposta coordinada a les violències sexuals i fer un pas més per a aconseguir un entorn lliure de violències masclistes.

Les polítiques de no-discriminació per raó de diversitat i orientació sexual són una altra línia de treball. En aquest sentit, i en el marc del programa LGTBI, s'ha incorporat un recurs tècnic nou, en aplicació de la Llei 11/2014, de 10 d'octubre, per a garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per a erradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia, que ofereix als ens locals l'elaboració d'un pla d'acció per incorporar la perspectiva LGTBI en les polítiques locals.

Finalment, la recent publicació de la Guia jurídica sobre l'ús d'una comunicació no sexista en l'àmbit de les administracions locals, fruit de la col·laboració entre l'Observatori de les Dones en els Mitjans de Comunicació, la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya, té per objecte establir els principis generals i les mesures que s'han d'adoptar per a incorporar la perspectiva de gènere en les polítiques i les actuacions comunicatives municipals.

Amb referència al desenvolupament, millora i aprofundiment de les polítiques de joventut, es treballa promovent actuacions orientades a afavorir l'autonomia i l'emancipació dels joves. Al llarg del mandat s'han executat una mitjana anual de més de 90 suports materials, 25 plans locals de joventut, s'han celebrat més de 300 tallers i s'han finançat actuacions per un valor d'1,2 M€ anuals amb una mitjana de 242 ens locals beneficiats.

En paral·lel, al llarg d'aquest mandat s'ha treballat per renovar i innovar en la planificació de les polítiques locals de joventut. Aquest treball de renovació s'ha vist reflectit en el document «Els equipaments juvenils: reflexions, certeses i reptes».

Un dels pilars del foment de la convivència és el programa de mediació ciutadana per a la gestió alternativa de conflictes, que es concreta en el finançament dels serveis de mediació locals i el servei itinerant de mediació de la Diputació per a la resta de municipis de la demarcació que no tenen servei propi, per tal de donar cobertura a tot el territori. Aquest programa va permetre 5.000 mediacions anuals, amb una dotació de tot el mandat de 4,8 M€.

També s'ha treballat en la redacció de dues guies per al món local, una sobre la implementació de mesures alternatives a les sancions econòmiques en matèria de civisme i una altra sobre el suport i acompanyament a la creació de serveis de drets civils i no-discriminació als municipis.

La Diputació de Barcelona també ofereix als ens locals suport per al foment de la participació ciutadana en les polítiques públiques locals i pren especial rellevància la incorporació de les TIC en els processos de participació. Cal destacar en aquest camp que la Diputació de Barcelona es va adherir al projecte Decidim, impulsat per l'Ajuntament de Barcelona amb la finalitat de poder desenvolupar i oferir als municipis de la demarcació de Barcelona aquesta plataforma de participació, basada en un programari lliure i desenvolupada en obert, per tal d'articular futurs processos de participació als 311 municipis de la demarcació i avançar en l'ús d'eines tecnològiques en l'àmbit de la participació.

Un teixit associatiu fort i dinàmic contribueix a la cohesió del territori. En aquesta línia, a banda de la tradicional cooperació als serveis municipals, destaca el suport decidit de la Diputació al VI Congrés del Tercer Sector Social de Catalunya, que, amb el lema «Desigualtats socials, solucions locals» vol fer visible la feina de les entitats i posar de relleu la importància de la seva interacció amb les administracions locals per avançar cap a una societat més justa, equitativa i solidària.

Un dels problemes, agreujats per la crisi econòmica viscuda els darrers anys, que genera un risc d'exclusió social molt important i accentua les desigualtats, és l'habitatge. Per a combatre aquest problema, durant aquest mandat la Diputació ha reforçat significativament les quatre línies d'actuació iniciades en anys anteriors.

En primer lloc, des del 2012 la Diputació disposa, amb la col·laboració dels consells comarcals, els ajuntaments i els col·legis d'advocats, del Servei d'Intermediació en Deutes de l'Habitatge (SIDH), que ofereix intermediació i assessorament gratuït a les persones que tenen dificultats per a fer front els deutes de la hipoteca o del lloguer de l'habitatge habitual. Aquest servei té l'objectiu de prioritzar la població amb risc d'exclusió social i aconseguir la màxima cohesió social, i arriba a 41 punts de suport SIDH, amb una cobertura territorial del 98%. Després de cinc anys, el balanç és positiu: gairebé un 60% de les mediacions gestionades han acabat en acord entre famílies i entitats bancàries.

En segon lloc, a partir de l'any 2017 la Diputació, amb la col·laboració de diversos col·legis d'advocats, va oferir assessorament personalitzat i gratuït a la ciutadania de la demarcació en les reclamacions de les clàusules abusives dels bancs. Els advocats es desplacen als

serveis públics de consum per a oferir un assessorament de proximitat, personalitzat i gratuït, al qual la corporació destina més de 500.000 euros anuals. Aquest servei, creat aquest mandat, ha atès més de 5.500 consultes de més de 4.600 famílies.

La tercera línia de treball per a pal·liar els efectes del problema de l'habitatge és la cessió d'immobles propietat de la Diputació a Càritas Diocesana de Barcelona. Concretament, a finals de mandat la Diputació haurà cedit una seixantena d'immobles per a impulsar el programa d'habitatges per a persones en risc d'exclusió social d'aquesta entitat.

Finalment, des de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació, es va realitzar una convocatòria de subvencions als municipis per a l'adquisició d'habitatges mitjançant l'exercici del dret de tempteig i retracte i la compra a un preu per sota del preu de mercat, amb l'objectiu d'ampliar el parc municipal d'habitatges. La convocatòria estava dirigida als municipis adherits a la Xarxa de Serveis Locals d'Habitatge (XSLH) i només es podia demanar un ajut per municipi, presentant tota la documentació requerida a la Gerència de Serveis d'Habitatge, Urbanisme i Activitats.

Un altre problema molt vinculat a l'habitatge i tan essencial com aquest per a una vida digna a les ciutats i pobles de la demarcació, és l'accés als subministraments. En aquest sentit, la presidència de la Diputació, com a representant al Consell del Pacte Global d'Alcaldes pel Clima i l'Energia, va instar Europa a treballar conjuntament en el disseny de polítiques més efectives contra la pobresa energètica i va reclamar al Govern espanyol que faciliti l'accés a les energies renovables. Durant aquest mandat, les administracions catalanes van continuar les negociacions amb les empreses subministradores d'electricitat i gas per a subscriure un conveni contra la pobresa energètica. En aplicació d'aquestes prioritats, la Diputació ha posat a disposició dels municipis els documents «Bo social elèctric. Guia per a l'acompanyament dels i les professionals de serveis socials» i «Mesures de protecció a la persona consumidora vulnerable d'energia», elaborats conjuntament amb l'Associació Catalana de Municipis (ACM) i la Federació de Municipis de Catalunya (FMC).

Durant aquest mandat, la corporació ha continuat cercant l'excel·lència i la innovació mitjançant l'impuls i la participació en diferents fòrums tècnics especialitzats en serveis socials. Cal destacar la participació al 19è Saló de la Gent Gran de Catalunya amb un estand on es van mostrar els programes adreçats a la gent gran, com ara el Servei Local de Teleassistència i Respir, i al I Congrés de l'Acció Social – Inclusió.cat, organitzat pel Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat i la càtedra de Serveis Socials de la Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya. L'objectiu del congrés era esdevenir un instrument potenciador de la innovació, el coneixement i la professionalització del sector, i la Diputació de Barcelona hi va presentar tres eines tècniques: el Manual de gestió per processos dels serveis socials bàsics, DS-DIBA (eina de valoració social per als serveis socials bàsics, elaborada per la Gerència de Serveis de Benestar Social, amb la col·laboració de professionals dels serveis socials dels ajuntaments de la demarcació de Barcelona, per a millorar els elements d'organització i diagnòstic de necessitats) i l'instrument d'identificació de necessitats socials complexes, elaborat amb els ajuntaments de Barcelona i Sabadell, el Pla interdepartamental d'atenció i interacció social i sanitària (PIAISS) i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, amb l'assessorament de l'Institut Universitari Avedis Donabedian. Aquest instrument consisteix en l'adaptació a Catalunya d'un model holandès

de valoració de la suficiència personal amb l'objecte de determinar les persones amb necessitats socials complexes per a abordar l'atenció integrada amb el sistema de salut.

En aquesta línia, la Diputació ha continuat ampliant durant aquest mandat el suport als municipis en matèria d'atenció als menors amb addiccions a les drogues i ha instal·lat una seu descentralitzada de l'SPOTT a la Masia Can Lledó de Mollet del Vallès i una altra a una nau de Piera.

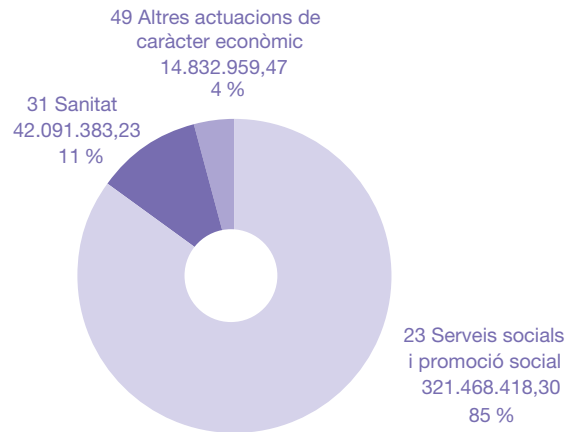
Una part important de les persones en situació de risc d'exclusió social és gent gran i persones amb discapacitat que bàsicament són atesos per persones cuidadores —normalment familiars— no professionals. Per aquest motiu, la Diputació intenta garantir tant el benestar del cuidador com l'atenció òptima d'aquestes persones, i amb aquest objectiu ofereix als municipis el Programa de suport emocional i d'ajuda mútua, un espai relacional de suport psicològic per reduir l'estrès de les persones cuidadores, i el Servei RESPIR, que acull més de 3.000 persones l'any —gent gran o amb discapacitat— per al descans de les persones cuidadores.

Si es consideren els recursos pressupostaris del mandat que donen suport a aquestes actuacions, es pot comprovar que la Diputació de Barcelona n'orienta una part molt important als serveis socials i a la promoció social (321,5 M€), de manera que prioritza la cohesió social i la reducció de les desigualtats en les polítiques de suport als municipis.

Taula 5. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats al foment de polítiques socials orientades a la cohesió i la reducció de les desigualtats

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
23100 Suport als serveis socials municipals	152.139.538,37	40,21
23101 Suport a famílies, gent gran i atenció a la dependència	46.741.373,40	12,35
23102 Centres residencials d'estades temporals	69.411.663,81	18,34
23110 Igualtat i ciutadania	42.862.059,49	11,33
23111 Escola de la dona	10.313.783,23	2,73
231 Assistència social primària	321.468.418,30	84,96
23 Serveis socials i promoció social	321.468.418,30	84,96
31100 Salut pública	42.091.383,23	11,12
311 Protecció de la salubritat pública	42.091.383,23	11,12
31 Sanitat	42.091.383,23	11,12
49300 Polítiques de consum	14.832.959,47	3,92
493 Protecció de consumidors i usuaris	14.832.959,40	3,92
49 Altres actuacions de caràcter econòmic	14.832.959,47	3,92
Total	378.392.761,00	100,00

Gràfic 5. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats al foment de polítiques socials orientades a la cohesió i la reducció de les desigualtats



4.5. Consolidar una Administració pública, transparent i professional, al servei dels governs locals i de la ciutadania

L'acció de govern presentada en aquest document no hauria estat possible sense l'existència de governs locals amb un capital humà, organitzatiu i tecnològic, amb capacitat per a abordar nous reptes. Per aquesta raó, la Diputació de Barcelona, en el PAM, també ha volgut apostar per la necessitat de **consolidar una Administració pública transparent i professional, al servei dels governs locals i la ciutadania**.

Un primer element important amb el qual s'ha dotat la corporació al 2017 per impulsar aquest objectiu estratègic en la vessant interna i externa és el Pla director de responsabilitat social corporativa (RSC). Precisament al 2017 la Diputació va obtenir el Certificat de responsabilitat social que atorga AENOR (Associació Espanyola de Normalització i Certificació), que acredita la gestió de la corporació amb criteris de responsabilitat social i sostenibilitat, apostant pel bon govern i la millora contínua, segons els requisits de l'estàndard internacional IQNet SR10. Així, s'ha convertit en la primera administració local de Catalunya en obtenir aquest certificat pel seu sistema de gestió de la responsabilitat social. Així mateix, la corporació va ser finalista en els IX Premis Corresponsables, per la campanya de comunicació que es va portar a terme en aquest àmbit l'any 2018.

El Codi de bon govern i qualitat institucional, aprovat pel Ple en aquest mandat, obliga a integrar la responsabilitat social en l'estratègia de la corporació i vetlla per a garantir l'ètica institucional i és també un instrument que orienta la corporació a l'assoliment d'aquest objectiu estratègic. El Codi és aplicable a totes les persones al servei de la corporació, electes i empleats, en la seva relació amb els governs locals, la ciutadania, els proveïdors i la resta de parts interessades. Amb el Codi aprovat, la Diputació pretén anar més enllà de l'estricta compliment de la legislació vigent.

L'aposta que la Diputació de Barcelona fa per la tecnologia i el govern obert s'ha mostrat,

sense cap dubte, al vídeo divulgatiu del projecte #DibaOberta, acompanyat de 19 programes i iniciatives com el portal d'Open Data, el pressupost obert i la implementació de plataformes de participació digital com «Decidim», entre d'altres. Durant el mandat també s'ha constituït la Comissió de Govern Obert, que dona la necessària transversalitat al projecte i, de forma especial en els darrers anys, la Diputació ha reforçat el suport als governs locals en l'àmbit de Govern Obert i intenta unificar de manera transversal a tota la corporació els tres àmbits pels quals se sosté el projecte: transparència, dades obertes i participació ciutadana. L'objectiu és canviar la manera de fer política, mantenint la màxima confiança entre la ciutadania i les institucions públiques de la demarcació, i modernitzar la gestió.

Precisament, per tal de modernitzar la gestió, la Diputació de Barcelona aposta per la transformació digital i per impulsar la tramesa electrònica dels documents. A partir de l'1 d'agost de 2018, el registre de documents en paper de forma presencial de la Diputació es va centralitzar al Registre General de Can Serra. Així s'impulsa la innovació digital en tota la tramitació administrativa. També amb el mateix objectiu, es va presentar als governs locals el nou servei SeTDIBA, que és el conjunt de serveis d'Administració electrònica que ofereix als ajuntaments de menys de 5.000 habitants i a les entitats municipals descentralitzades que poden utilitzar internament i en la seva relació amb la ciutadania. Aquest nou recurs s'ha presentat al Congrés del Govern Digital Local 2018. Per tota la tasca realitzada en aquesta línia, la corporació va rebre el Premi Cisco a la Transformació Digital en el transcurs de la 23a Nit de les Telecomunicacions i la Informàtica. Cal esmentar, finalment, la posada en marxa de la nova eina de padró que ha impulsat la Diputació de Barcelona en 251 municipis, que augmenta l'autonomia dels més de 5.000 tècnics gestors de padró en algunes funcionalitats com els llistats o les plantilles de documents. També ofereix més oportunitats d'integració amb sistemes d'informació externs i incorpora noves funcionalitats, com per exemple el volant d'empadronament al mòbil.

El projecte de dades obertes de la Diputació de Barcelona ha obtingut l'any 2018 la certificació d'AENOR UNE 178301, que avalua els projectes de dades obertes i ciutats intel·ligents. De fet, el portal dadesobertes.diba.cat va ser escollit el sisè millor portal de dades obertes de les administracions públiques en el rànquing opendata.cat l'any 2017. Durant tot el mandat s'han anat incorporant diferents conjunts de dades al catàleg de dades públiques amb què la corporació vol acostar les dades que produeix o recopila a la ciutadania i a les empreses, de manera que es puguin consultar en diversos formats i reutilitzar creant aplicacions o webs que aportin valor social i econòmic. Amb la voluntat de potenciar la creació d'aplicacions mòbils o de webs adaptades a dispositius mòbils, basades preferentment en dades obertes, la Diputació de Barcelona ha impulsat el premi Apps&IoT for citizens 2018 – Apps i internet de les coses al servei de la ciutadania.

La Diputació va rebre el Segell Infoparticipa 2017 a la qualitat i a la transparència de la comunicació pública local, atorgat per primer cop a diputacions catalanes, que atorga la Universitat Autònoma de Barcelona, com a resultat de l'anàlisi de la transparència de la institució, la informació proporcionada sobre la demarcació i les eines que ofereix per a la participació ciutadana.

D'altra banda, l'auditoria d'estructura organitzativa de la corporació va rebre el Premi Alfons Ortuño 2017 en la categoria d'organització i recursos humans de l'Escola d'Administració

Pública de Catalunya. L'eina premiada és un suport a la presa de decisions organitzatives en matèria de recursos humans, que permet conèixer en tot moment les característiques de l'estructura orgànica de la Diputació i permet efectuar comparatives internament per a valorar les mesures que cal emprendre segons l'ajustament als paràmetres i estàndards corporatius. L'eina també representa un retorn per a la ciutadania quant a la col·laboració en la contenció en matèria de despesa pública i en la cerca de solucions organitzatives que assegurin l'excel·lent prestació dels serveis públics i l'eficiència en l'ús dels recursos.

Cal esmentar un fet intern però rellevant per a l'estructura organitzativa de la Diputació que també s'ha produït en aquest mandat: la integració del personal funcionari de l'Organisme de Recaptació i Gestió Tributària a la plantilla de la corporació, després d'un complicat procés de negociació.

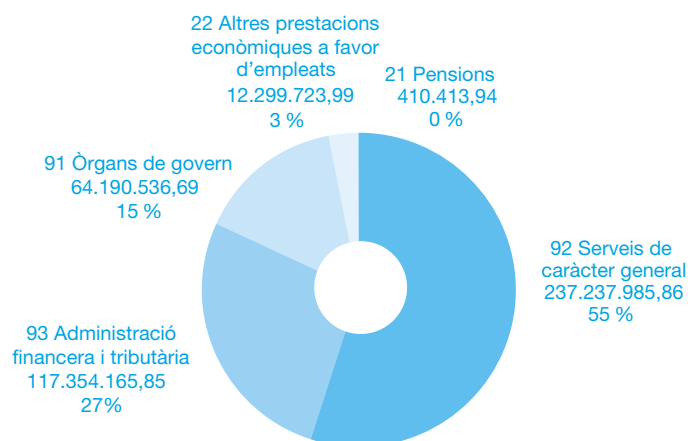
A la taula 6 i al gràfic 6 es mostra la distribució dels recursos pressupostaris del mandat destinats a la gestió de la Diputació de Barcelona en clau interna, per a consolidar-se com una Administració pública transparent i professional al servei dels governs locals i de la ciutadania.

Taula 6. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a la consolidació d'una Administració pública transparent i professional, al servei dels governs locals i de la ciutadania

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
21100 Pensions	410.413,94	0,10
211 Pensions	410.413,94	0,10
21 Pensions	410.413,94	0,10
22100 Prestacions socials als empleats	12.299.723,99	2,85
221 Altres prestacions econòmiques a favor d'empleats	12.299.723,99	2,85
22 Altres prestacions econòmiques a favor d'empleats	12.299.723,99	2,85
91200 Suport als òrgans de govern	64.190.536,69	14,88
912 Òrgans de govern	64.190.536,69	14,88
91 Òrgans de govern	64.190.536,69	14,88
92000 Secretaria general	19.347.485,51	4,48
92010 Gestió del personal de la corporació	32.009.529,55	7,42
92011 Obligacions de caràcter general del capítol 1	74.476.851,05	17,26
92020 Logística corporativa	47.640.708,48	11,04
92021 Seguretat corporativa	13.163.928,65	3,05
92030 Administració de recursos interns i contractació	7.543.970,79	1,75
92040 Responsabilitat social i publicacions oficials	10.155.225,98	2,35
92050 Comunicació i publicacions	31.790.130,14	7,37
92041 Innovació digital	1.110.155,71	0,26
920 Administració general	237.237.985,86	54,98
92 Serveis de caràcter general	237.237.985,86	54,98

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
93100 Administració financera	27.245.420,10	6,31
931 Política econòmica i fiscal	27.245.420,10	6,31
93310 Projectes, obres i manteniment de recintes	61.006.178,74	14,14
93311 Gestió d'edificis corporatius	17.166.316,87	3,98
93312 Gestió del recinte de les Llars Mundet	5.454.868,18	1,26
93313 Gestió del recinte de la Maternitat	2.543.180,71	0,59
93314 Gestió del recinte de Torribera	3.938.201,25	0,91
933 Gestió del patrimoni	90.108.745,75	20,88
93 Administració financera i tributària	117.354.165,85	27,20
Total	431.492.826,33	100,00

Gràfic 6. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a la consolidació d'una Administració pública transparent i professional, al servei dels governs locals i de la ciutadania



4.6. Contribuir activament al procés de transició nacional apostant per una Administració local que tingui garantides l'autonomia i la suficiència financera

Finalment, l'últim gran repte que s'ha plantejat la Diputació com a institució clau en la governança de Catalunya durant aquest mandat és **contribuir activament al procés de transició nacional apostant per una Administració local que tingui garantides l'autonomia i la suficiència financera**. Mitjançant aquest objectiu estratègic, l'equip de govern vol remarcar la tasca que s'està fent de promoció de l'autonomia local en un sentit ampli i, en particular, el suport econòmic que s'ofereix per a contribuir a la suficiència financera i a l'accés al crèdit d'ajuntaments i consells comarcals, i el compromís de la Diputació de continuar-lo oferint en el marc del procés de transició nacional.

Una de les actuacions destacades del mandat en aquest àmbit va ser l'acord entre les diputacions catalanes i la Generalitat de Catalunya per a culminar el desplegament de la

hisenda catalana en el marc dels Tributs de Catalunya al 2017, procés que es va iniciar el 2012 amb la signatura d'un conveni marc entre les diputacions i el Govern català. Aquest acord s'ha concretat en la signatura de nou convenis que permetran a l'Agència Tributària de Catalunya la gestió directa de la recaptació executiva, l'intercanvi d'informació tributària per lluitar contra el frau i la morositat fiscal mentre es garanteix la protecció de dades, i la implantació de vuit punts d'atenció al contribuïent per a desplegar l'Agència en tot el territori. Aquesta aposta és un pas endavant cap a l'eficiència, l'acostament de la gestió tributària a la ciutadania i la bona governança.

Des de la Diputació s'ha reclamat en diversos fòrums que una part més gran dels ingressos de l'Estat siguin gestionats directament pels governs locals, que són més propers al ciutadà i coneixen millor les desigualtats del territori per poder fer-hi front. En aquesta línia, amb la voluntat d'assegurar que els consells comarcals puguin oferir a la ciutadania una prestació adequada dels serveis i que siguin de màxima qualitat, la Diputació ha destinat durant aquest mandat 10 M€ anuals. Igualment, per tal que els governs locals puguin impulsar els projectes FEDER seleccionats per la Generalitat de Catalunya, el 2018 la corporació ha fet una aportació extraordinària de gairebé 13 M€. Els projectes FEDER, seleccionats per la Generalitat, asseguren l'aposta per afavorir una economia baixa en carboni, per conservar i protegir el medi ambient i promoure l'eficiència de recursos, i per articular una transformació econòmica del territori. Per tant, tot contribueix als nous reptes globals que els governs han de fer front per tal de transformar el món i fer-lo més sostenible.

Precisament, el Pla estratègic de relacions internacionals de la Diputació de Barcelona 2017-2020 recull el compromís de la corporació de complir els objectius globals i la localització de les agendes, i situa les agendes globals com a eix transversal de la seva acció internacional. Per tal de difondre aquests objectius i integrar-los en la cultura ciutadana, en la dels governs locals i també en la cultura de la corporació, la Diputació ha realitzat diverses actuacions centrades en tres línies d'acció: la planificació (posant èmfasi en l'alineament dels plans de mandat i els objectius de desenvolupament sostenible), les polítiques (definint polítiques públiques estratègiques per tal d'aplicar l'Agenda 2030) i les persones (amb accions de sensibilització, comunicació i formació).

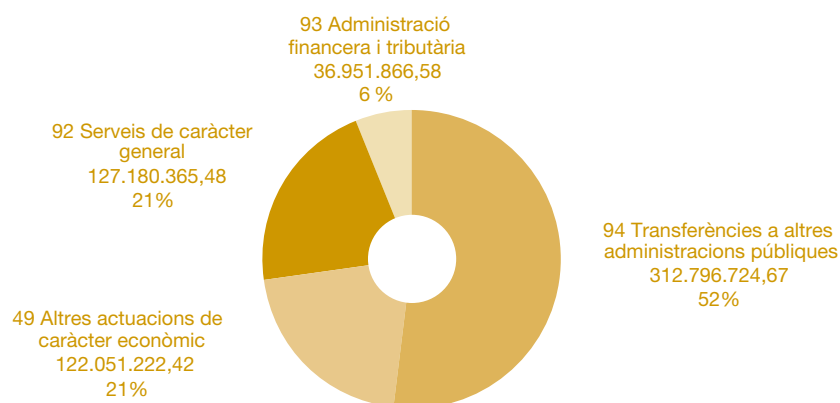
Finalment, cal esmentar el reconeixement que durant el mandat han rebut dos instruments que la Diputació utilitza amb els municipis per tal de millorar l'eficiència, l'autonomia i la suficiència financera. En el primer cas, es tracta del Portal d'informació econòmica i de serveis locals de la Diputació de Barcelona, que ha rebut el primer premi dels Premi Ortuño 2018 en la categoria de Transparència, bon govern, avaluació i qualitat, que atorga l'Escola d'Administració Pública de Catalunya. En el segon cas, el reconeixement prové directament dels tècnics municipals, que han valorat amb un notable (8,3) la satisfacció de participar en els Cercles de comparació intermunicipals, un projecte que promou l'intercanvi d'experiències entre tècnics de municipis que reconeixen majoritàriament (85 %) que participar-hi ha millorat el servei que presten a la ciutadania.

El volum de recursos pressupostaris que la Diputació de Barcelona ha destinat durant el mandat 2016-2019 que es pot vincular a aquest objectiu estratègic és de gairebé 600 M€, el 20 % del pressupost (sense considerar el deute i la bestreta de l'Organisme de Recaptació i Gestió Tributària). La distribució d'aquests recursos es mostra a la taula i al gràfic 7.

Taula 7. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a la contribució activa del procés de transició nacional apostant per una Administració local que tingui garantides l'autonomia i la suficiència financera

Programes pressupostaris de despesa	Euros	%
49100 Tecnologies de la informació a l'àmbit municipal	122.051.222,42	20,38
491 Societat de la informació	122.051.222,42	20,38
49 Altres actuacions de caràcter econòmic	122.051.222,42	20,38
92061 Estratègia internacional i Cooperació Europea	9.592.017,86	1,60
920 Administració general	9.592.017,86	1,60
92200 Assistència integral al govern local. Adm. general	34.041.033,16	5,68
922 Coord. i organit. institucional de les ent. locals	34.041.033,16	5,68
92400 Cooperació al desenvolupament	15.538.307,78	2,59
924 Participació ciutadana	15.538.307,78	2,59
92600 Gestió de recursos informàtics interns	68.009.006,68	11,35
926 Comunicacions internes	68.009.006,68	11,35
92 Serveis de caràcter general	127.180.365,48	21,23
93101 Assistència integral govern local. Adm. financera	7.184.307,43	1,20
931 Política econòmica i fiscal	7.184.307,43	1,20
93300 Conserv. i gestió patrimonial i finques externes	29.767.559,15	4,97
933 Gestió del patrimoni	29.767.559,15	4,97
93 Administració financera i tributària	36.951.866,58	6,17
94100 Col·laboracions corporatives amb la Generalitat	82.158.525,62	13,72
941 Transferències a comunitats autònomes	82.158.525,62	13,72
94200 Suport al finançament i a la solvència econòmica	230.638.199,05	38,51
942 Transferències a entitats locals territorials	230.638.199,05	38,51
94 Transferències a altres administracions públiques	312.796.724,67	52,22
Total	598.980.179,15	100,00

Gràfic 7. Recursos econòmics del mandat 2016-2019 dels programes pressupostaris de despesa vinculats a la contribució activa del procés de transició nacional apostant per una Administració local que tingui garantides l'autonomia i la suficiència financera





**Diputació
Barcelona**

Àrea de Presidència

Gabinet de la Presidència
Servei de Planificació i Avaluació
Rambla de Catalunya, 126, 2a planta
Edifici Can Serra
08008 Barcelona
Tel. 934 020 709
pam2016.2019@diba.cat
www.diba.cat